

Vlaams
Parlement

vergadering **C232**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 7 mei 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de maatregel sociale inschakelingseconomie (SINE) – 1859 (2014-2015)	4
VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de regularisering van de gescomaatregel – 1860 (2014-2015)	6
VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de opvolging van de gesignaleerde knelpunten bij Technopolis – 1938 (2014-2015)	9
VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het integraal handelsvestigingsbeleid en de instrumenten voor lokale besturen – 1830 (2014-2015)	12
VRAAG OM UITLEG van Willem-Frederik Schiltz aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de ecologiepremie – 1854 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Wouter Vanbesien aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het wegdeemsteren van de ecologiesteun voor bedrijven – 1862 (2014-2015)	18
VRAAG OM UITLEG van Martine Fournier aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over e-commerce en Digital Belgium – 1906 (2014-2015)	23
VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de rol van referenten bij het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) – 1921 (2014-2015)	27
VRAAG OM UITLEG van Lieve Maes aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de Plantentuin te Meise – 1986 (2014-2015)	30
VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het start-up plan van de Federale Regering – 1992 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het stimuleren van crowdfunding naar aanleiding van het start-up plan – 1993 (2014-2015)	32
VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de bijkomende middelen voor het ARKimedees II-fonds – 2039 (2014-2015)	36

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's)
– 2044 (2014-2015)

39

VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de maatregel sociale inschakelingseconomie (SINE) – 1859 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Miranda Van Eetvelde

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp.a): Met de zesde staats hervorming werd de maatregel sociale inschakelingseconomie (SINE) overgeheveld naar Vlaanderen. De SINE-maatregel vormt een structureel en noodzakelijk onderdeel van de financiering van vele maatwerkbedrijven en van bijna alle lokale diensten. Maar ook heel wat dienstenchequebedrijven, plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's), OCMW's en sociale verhuurkantoren kunnen erop rekenen. Het is ook een belangrijke financiële maatregel.

Er werden al enkele schriftelijke vragen over gesteld. U zei telkens dat er niets zou veranderen vooraleer u zelf een aanpassing zou voorstellen aan de regering. Niettemin ontvingen wij de voorbije maanden ongeruste signalen vanuit de sector, die toch twijfels heeft bij het verdere verloop van deze SINE-maatregel.

Het totaal aantal erkende inschakelingsbedrijven, 1279, klopt niet met de totalen per categorie. Als ik deze afzonderlijk optel, zijn er 1474 erkende inschakelingsbedrijven. De cijfers lijken ook niet te kloppen met cijfers die terug te vinden zijn bij de Programmatorische Federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie (POD MI). Minister, kunt u de cijfers checken en per categorie nogmaals de cijfers bezorgen?

Wordt de procedure tot erkenning en verlenging van erkenningen van sociale inschakelingsbedrijven nog steeds toegepast zoals voorzien in de federale wetgeving? Zo ja, werden in 2015 al aanvragen behandeld, goedgekeurd of geweigerd? Zo nee, op basis waarvan worden aanvragen momenteel behandeld? Zijn er bepaalde richtlijnen die als 'nieuwe norm' worden gehanteerd?

Worden de tegemoetkomingen – vooral de premie en de mindering van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) – op niveau van de erkende SINE-werknemer nog steeds toegepast zoals voorzien in de federale wetgeving? Kunnen de huidige erkende inschakelingsbedrijven blijven rekenen op de SINE-tegemoetkomingen voor bestaande werknemers waar een verlenging wordt aangevraagd? Geldt dit ook voor vervangingen en nieuwe aanwervingen?

Wat zijn uw plannen met betrekking tot de SINE-maatregel in Vlaanderen? Blijft de maatregel bestaan? Wordt de maatregel bijgestuurd of afgebouwd?

U hebt al meermaals in het parlement laten weten dat de SINE-premie niet meer gecumuleerd kan worden met de tegemoetkomingen in het kader van de dienstencheque vanwege EU-staatsteunregels. Niet iedereen is die mening toegedaan. Wordt dit cumulverbod nu al toegepast? Zo ja, op basis van welke bepalingen in de regelgeving? Zo nee, wanneer wilt u dit cumulverbod toepassen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Beenders, u hebt gelijk over die cijfers. Er is een kleine fout geslopen in mijn antwoord op uw schriftelijke vraag over het aantal SINE-bedrijven. Ik had het over 1279 erkende inschakelingsbedrijven en u telde er 1474. Dat zijn de cijfers van september 2014. Ik kan u nu de cijfers geven van februari 2015. Die zijn in de databanken allemaal veranderd. In de administratie is er een klein optelfoutje gebeurd. Nu klopt de som wel. In februari

2015 waren er 1527 erkende SINE-bedrijven waarvan 190 beschutte en sociale werkplaatsen, 449 lokale diensteneconomieondernemingen, 5 sociale huisvestingsmaatschappijen, 302 inschakelingsbedrijven, 169 OCMW's, 321 PWA's en 91 vennootschappen met sociaal oogmerk. Als u die getallen optelt, moet u op 1527 komen. Bij dezen is de fout die wij zelf hebben gemaakt, hopelijk rechtgezet. Tegelijkertijd hebt u actuelere cijfers, wat nooit kwaad kan.

De federale wetgeving betreffende de SINE blijft van kracht zolang er geen wijzigingen worden doorgevoerd door de Vlaamse Regering. De procedure voor erkenningen en verlengingen van erkenningen wordt dus ook nog steeds toegepast zoals voorzien in de federale wetgeving. De wettelijk verankerde behandelingstermijn wordt opgevolgd. De enige wijziging die al is doorgevoerd, betreft de aanpassing van de procedure. Een aanvraag tot erkenning als SINE-bedrijf wordt nu gericht tot het Departement Werk en Sociale Economie en niet meer tot een federale overheidsinstantie. De Vlaamse administratie verleent vervolgens advies over een aanvraagdossier. Na erkenning bezorgt de administratie het SINE-attest aan de betrokken werkgever.

In 2015 waren er al acht nieuwe erkenningsaanvragen en twee verlengingsaanvragen ingediend en behandeld. Deze tien dossiers werden ontvankelijk verklaard en liggen nu voor ter erkenning. Een elfde aanvraagdossier wordt momenteel beoordeeld op zijn ontvankelijkheid.

De tegemoetkomingen, waaronder de RVA-premie of loonpremie en de RSZ-vermindering, worden nog steeds toegekend zoals voorzien in de federale regelgeving, zowel voor vervangingen als voor nieuwe aanvragen.

Wat zijn de plannen met betrekking tot de SINE-maatregel in Vlaanderen? Zal de maatregel blijven bestaan? Wordt er bijgestuurd of zal de maatregel afgebouwd worden?

Zoals u zelf in uw vraag aanhaalt, mijnheer Beenders, worden de SINE-maatregel en -middelen logischerwijze aan mijn bevoegdheidspakket toegevoegd. Dat geeft ons dan ook de kans om vooral eerst te analyseren of het wenselijk is de SINE-maatregel in de bestaande maatregelen van het Maatwerkdecreet en lokale diensteneconomie (LDE) te integreren. Ik gebruik heel bewust het woord 'analyseren'. Voor mij is het nog geen uitgemaakte zaak. We moeten ervoor zorgen dat een eventuele integratie een voordeel is en geen nadeel wordt. We moeten dat dus goed onderzoeken, maar hoe meer maatregelen we kunnen samenvoegen, hoe minder complex het systeem voor bedrijven wordt. Uiteraard wil ik ook de impactanalyse afwachten om na te gaan welke de eventuele gevolgen op het terrein kunnen zijn. Op dit moment blijft het systeem ongewijzigd. We hebben nog niets veranderd, behalve de procedure voor het aanvragen en het beoordelen van de aanvraag.

Verder hebt u nog vragen gesteld over de Europese regelgeving en de mogelijke impact ervan op SINE. Volgens u is daar in het verleden nooit een probleem over gemaakt, maar dat klopt niet. Het verbod op cumulatie van SINE-maatregel en dienstencheque wordt op dit ogenblik toegepast voor dienstenchequebedrijven die een verlenging of een nieuwe erkenning aanvragen. Lopende erkenningen – die gelden telkens voor vier jaar – worden niet geschorst. Het verbod op cumulatie is geen nieuw standpunt van de Vlaamse overheid. In het verleden heeft de Vlaamse overheid, in haar adviesbevoegdheid bij de erkenning van SINE-bedrijven, telkens aan de federale overheid, die toen nog bevoegd was, laten weten dat cumulatie van dienstenchequesteun en SINE-subsidies gelijk staat aan overcompensatie in het licht van de Europese regelgeving. Daar werd dan ook steeds tegen ingegaan. Als bewijs heb ik een mail bij me van februari 2014. Ik was toen nog geen bevoegd minister en wij maakten deel uit van een coalitie. De betwisting is dus niet pas begonnen toen ik minister werd. Ook mijn voorgangers hebben de cumulatie in het verleden betwist.

Het verbod op cumulatie wordt, zoals u weet, toegepast op basis van de Europese groepsvrijstellingsverordening. Voor subsidiëring geldt de 50 procentnorm die de Europese Commissie gebruikt in het kader van de groepsvrijstellingsverordening voor uiterst kwetsbare werknemers, SINE-doelgroepmedewerkers. Voor deze doelgroep mag men slechts 50 procent van de loonkost ontvangen gedurende maximaal twee jaar. De SINE-maatregel betreft dan weer staatssteun en de Europese groepsvrijstellingsverordening verbiedt de EU-lidstaten staatssteun toe te kennen die de werking van de interne markt verstoort. Volgens mij, maar blijkbaar ook volgens mijn voorgangers en de administratie – ik heb trouwens een juridisch advies, dat ik via de commissiesecretaris aan de leden zal bezorgen – is de Europese regelgeving wel degelijk van toepassing op dienstencheques en SINE. Dienstencheques zijn consumentensteun en SINE is staatssteun, en bij een combinatie van die twee moet men kijken naar elke bijdrage van de overheid. In het verleden heeft Europa zich al in die zin uitgesproken. Ook bij een dienstencheque bezorgt de overheid een bijdrage aan de werkgever. In Denemarken is er iets soortgelijks gebeurd en Europa heeft de overheid daar verplicht alle bedragen die ze in dit kader had gependend, van de bedrijven terug te vorderen. Dat lijkt me niet echt goed om het voortbestaan van deze belangrijke vorm van tewerkstelling te waarborgen. Ik zal het juridisch advies via de commissiesecretaris bezorgen, maar heb hiermee redelijk volledig op de vragen geantwoord.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp.a): Het klopt, u hebt heel duidelijk geantwoord en het is heel nuttig die antwoorden te kennen, minister. Het is belangrijk de aangekondigde analyse en impactstudie grondig uit te voeren, omdat maatregelen rond SINE niet zomaar mogen worden genomen. Het is belangrijk de grote doelgroep ervan met de juiste aanpak te benaderen. Beslissingen moeten onderbouwd zijn, en we kijken dan ook uit naar uw analyse en impactstudie. Het is ook belangrijk dat de sector weet dat er hun op korte termijn geen afschaffing of iets dergelijks boven het hoofd hangt, want die verhalen circuleren wel. We zullen over het antwoord dan ook duidelijk communiceren, zodat de rust in de sector weerkeert.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes (CD&V): Begrijp ik het goed dat de SINE-maatregel alleen met de dienstencheque interfereert en dat er geen probleem is bij een combinatie met de andere maatregelen die u hebt opgesomd?

Minister Liesbeth Homans: Bij LDE-bedrijven en andere categorieën wordt dat gewoon afgetrokken, zodat de cumulatie verdwijnt.

Mevrouw Sonja Claes (CD&V): Er is dus alleen sprake van een probleem van cumulatie bij dienstencheque en SINE?

Minister Liesbeth Homans: Inderdaad. Andere signalen hebben we nog niet gekregen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de regularisering van de gescomaatregel – 1860 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Miranda Van Eetvelde

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp-a): De vraag gaat over de gescomaatregelen waarover de regering heeft beslist ze af te bouwen. Op 19 maart heeft uw collega-minister Muyters gesteld dat ook de projectgesco's zouden worden geregulariseerd, in aansluiting op de reeds eerder genomen beslissing om dat te doen voor de contingentgesco's bij de lokale besturen.

Voor een specifieke groep van gesco's, de gesco's doelgroep en omkadering, in het kader van de subsidiëring voor de voormalige sociale werkplaatsen, is er echter nog geen duidelijkheid. Nu de Vlaamse Regering heeft beslist de gescomaatregel af te bouwen en te regulariseren, ontstaat er voor deze groep een groot probleem. De loonkost voor vele doelgroepmedewerkers en bijhorende omkaderingsleden zal fors stijgen. De financiering binnen het Maatwerkdecreet zal dat niet opvangen, waardoor heel wat ondernemingen in financiële moeilijkheden kunnen komen. Indien er geen oplossing is binnen het beleidsdomein Sociale Economie op het moment van het opheffen van het gescostatuuat, zal het voortbestaan van heel wat sociale werkplaatsen in het gedrang komen.

Gelet op de impact van het opheffen van de gescomaatregel voor de sociale werkplaatsen, had ik graag volgende vragen voorgelegd. Bent u zich bewust van de impact van de afbouw van de gescomaatregel op de financiering en de tewerkstelling binnen de voormalige sociale werkplaatsen? Kunt u bevestigen dat er ten gevolge van de afbouw van de gescomaatregel een probleem is voor de gesubsidieerde doelgroepmedewerkers en omkaderingsleden in voormalige sociale werkplaatsen? Hoeveel doelgroepwerknemers en omkaderingsleden worden gevat door deze beslissing? Hoe zult u de afbouw van de gescomaatregel opvangen voor deze gesco's in die specifieke sociale werkplaatsen? Op welke manier zult u het wegvallen van de RSZ-korting regulariseren?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Niettegenstaande het feit dat ik deze bekommernis met u deel, mijnheer Beenders, denk ik dat uw vraag iets te vroeg komt, omdat er eigenlijk nog geen beslissing is genomen. Er bestaat wel een conceptnota die collega Muyters aan de Vlaamse Regering heeft voorgesteld. Dat is juist. Het is ook juist dat er al een beslissing is genomen over de gesco's voor de lokale besturen, omdat zij vanaf 1 januari 2016 mee zullen worden ingekanteld in het Gemeentefonds, maar dat gaat over andere gesco's.

Ben ik me bewust van de mogelijke impact op het vlak van de sociale economie mocht die beslissing worden genomen? Ja, absoluut. Ik vind uw vragen terecht, maar ik zal onmiddellijk op de tweede vraag antwoorden, want die is relevant voor mijn eigen bevoegdheid. Ik deel uw bezorgdheid. Als de afbouw inderdaad doorgaat, als er in de tweede plaats een beslissing over valt, en als ze ten derde ook wordt toegepast in het domein van de sociale economie, dan deel ik absoluut uw bekommernissen. Om te weten hoever het staat met die plannen richt u zich echter het best tot mijn collega Muyters. Ik heb niet echt de neiging om een paraplu op te steken, maar het is echt niet mijn bevoegdheid. In het antwoord op uw tweede vraag zal ik er wel iets dieper op ingaan.

Ik wil wel nog even duidelijk maken dat de tussenkomst die momenteel in het kader van de zogenaamde gesco-sociale economie bestaat, uit twee delen bestaat, de zogenaamde loonpremie en de RSZ-korting doelgroepvermindering. De RSZ-korting doelgroepvermindering komt boven op de structurele RSZ-korting die wel federaal is gebleven. Enkel de RSZ-korting doelgroepvermindering is overgekomen naar Vlaanderen. De loonpremie voor de gesco's binnen de voormalige sociale werkplaatsen is al in 1998 overgekomen naar Vlaanderen en werd toen reeds ingebed in de structurele financiering van de voormalige sociale werkplaatsen. Wat dat betreft, zijn er dus geen problemen. Waar u wel concreet

naar verwijst, is de befaamde RSZ-korting doelgroepvermindering die met de zesde staatshervorming inderdaad recent ook is overgekomen en die zoals gezegd onder de bevoegdheid van collega Muyters valt. Ik kan wel concreet zeggen dat de oefening momenteel bezig is. Ik heb al verwezen naar een conceptnota. Ik heb ook gezegd dat er inderdaad al een beslissing is genomen over de lokale gesco's. Momenteel maakt minister Muyters echter een oefening. Er wordt opgelijst voor welke groepen het wel zou gelden en voor welke niet. Ik kan u wel zeggen dat ik binnen de regering al verschillende keren heb aangedrongen, ook bij mijn collega Muyters, om sociale economie buiten de oefening die hij nu maakt, te houden. We kunnen het nadien beter opnemen in het kader van een eenheidsstatuut binnen de huidige maatwerkbedrijven. Dat is misschien een betere oplossing.

Om af te sluiten, uw vragen over hoeveel werknemers er zouden kunnen worden gevat en dergelijke meer, zijn een beetje voorbarig. Ten eerste is er nog geen beslissing genomen, en ten tweede kondig ik duidelijk aan dat ik uw bezorgdheid deel als dit een impact zou hebben op het werkveld van de sociale economie. Ten derde hoop ik u toch eventjes gerust te kunnen stellen door te zeggen dat ik er in de Vlaamse Regering en bij mijn collega Muyters absoluut voor zal pleiten om buiten die totale oefening te vallen met mijn bevoegdheid sociale economie omdat dit een aanzienlijke doelgroep is die aandacht nodig heeft, en soms ook heel specifieke aandacht, en die aandacht ook verdient.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp-a): Minister, wat ons betreft, hebt u duidelijk geantwoord. U hebt eigenlijk ook gezegd wat we wilden horen. Ik verklaar mij nader. Het komt erop neer dat uw collega gesteld had dat alle gesco's reguliere werknemers zouden moeten worden. Einde verhaal. Die uitspraak sloeg natuurlijk in als een bom bij de sector. Daarom is het terecht om die vraag in deze commissie te stellen. We willen duidelijkheid krijgen. Als het inderdaad betekent dat alle gescostatuten reguliere tewerkstellingen worden, hebben we echt een probleem. U erkent dat. We appreciëren het vooral dat u zegt dat u die specifieke groep uit de regularisering zult houden. Daarin hebt u uiteraard onze steun. Het is ook juist dat het voor de andere antwoorden inderdaad misschien nog wat te vroeg is. We vinden het wel belangrijk dat de sector dat antwoord nu krijgt en dat de specifieke gesco's geen angst moeten hebben om naar reguliere tewerkstelling te moeten evolueren. U weet beter dan wie ook dat het dan financieel echt een drama wordt. We kijken uit naar het vervolg van de conceptnota en naar de regeling die u gaat treffen voor die specifieke groep. We hechten eraan dat u die uit de regularisering houdt.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Beenders, ik heb aangekondigd dat ik uw bezorgdheid meer dan deel en ik zal mijn uiterste best en al mijn invloed aanwenden om die groep buiten de oefening te houden.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes (CD&V): Misschien vergis ik me, maar ik dacht dat minister Muyters voor wat de regularisatie van de gesco's betreft, altijd had gezegd dat voor de projectgesco's advies zou worden gevraagd aan de bevoegde minister, aan u dus, over de manier waarop een normale tewerkstelling kan worden ingebed. Dan lijkt het me logisch dat het in dit geval volledig wordt ingebed in het Maatwerkdecreet of in de lokale diensteneconomie.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik kan alleen spreken voor mijn eigen bevoegdheid. Ik heb gepleit en ik zal blijven pleiten voor het beleidsdomein Sociale Economie. Ik weet dat dit ook van toepassing is op andere beleidsdomeinen. Het is natuurlijk niet mijn bevoegdheid ervoor te pleiten om dezelfde piste te bewandelen als ik. In dat geval moet u de vraag aan minister Muyters stellen, ik kan alleen spreken voor Sociale Economie.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes (CD&V): Wat bizar is, is dat minister Muyters naar u verwijst. Hij zegt dat hij advies vraagt aan de betrokken ministers.

Minister Liesbeth Homans: Ik heb mijn advies gegeven en heel duidelijk gezegd dat dit een zeer kwetsbare doelgroep is en dat ik opteer voor een andere piste dan deze die hij collectief zal voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Mevrouw Sonja Claes (CD&V): Bij de regularisatie zijn er drie keuzes. U adviseert een inbedding in de sociale economie.

Minister Liesbeth Homans: Mijn pleidooi zal altijd zijn dat ik geen van de drie pistes wil bewandelen en dat ik buiten de oefening wil worden gehouden. Dat lijkt me het beste voor de sociale economie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de opvolging van de gesignaleerde knelpunten bij Technopolis – 1938 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Miranda Van Eetvelde

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Tijdens de commissievergadering van 8 januari 2015 heb ik een vraag om uitleg gesteld over de interne knelpunten bij Technopolis. De aanleiding was een anonieme open brief die ik had ontvangen van een aantal medewerkers en ex-medewerkers. Daarin stelden zij een aantal zaken aan de kaak over diverse problemen op het vlak van planning, structuur enzovoort. Het directiecomité heeft daarop gereageerd via een persbericht op 19 november 2014.

Minister, u antwoordde toen dat u inderdaad op de hoogte was van die klachten en dat u het onderzoek steunde dat zou worden gevoerd.

Op 21 maart heeft de raad van bestuur van Technopolis een aantal actiepunten vooropgesteld waaronder een doorlichting van de algemene werking van de organisatie door een externe consultant, het contacteren van experts om de klachten over vergunningen en veiligheid te onderzoeken en een externe audit door PricewaterhouseCoopers met focus op de financiële bewegingen van de laatste drie jaar.

U kondigde aan dat de regeringscommissaris die bij Technopolis aanwezig is, dit nauwgezet zou opvolgen en u daarover zou informeren. Er was toen een deadline afgesproken voor die audit op midden februari 2015.

Intussen heb ik van diezelfde groep van mensen vernomen dat het rapport klaar zou zijn. Minister, wat zijn de conclusies van de doorlichting? Op welke manier kunnen die bijdragen tot een verbeterde werking van Technopolis? Welke stappen zult u daarin ondernemen?

Als een dergelijk rapport bepaalde consequenties kan hebben voor een bedrijf, in dit geval Technopolis, zou ik verwachten dat dit uitvoerig wordt besproken op de raad van bestuur van Technopolis. Is dat gebeurd?

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Ik wil nog een stapje verder gaan in de vraagstelling. Minister, het is goed dat u hebt ingegrepen toen u de berichten hoorde over ontevreden werknemers. Intussen horen we dat medewerkers ook ontevreden zijn over dat de manier waarop met die rapporten wordt omgegaan. Uit verschillende bronnen hoor ik dat tijdens de personeelsvergadering de voorzitter van Technopolis dreigende taal zou hebben gesproken tegenover de personeelsleden naar aanleiding van die anonieme lekken. Die dreigende taal maakt net deel uit van de traditie van moeilijke communicatie tussen de bedrijfsleiding en de medewerkers. Normaal wordt zo'n medewerkersvergadering gefilmd, dat zou ook nu zijn gebeurd, maar de film is nadien wel vernietigd. Dat verhaal krijgt een beetje cowboyallures, maar het blijkt wel correct te zijn.

Minister, zijn die audits voorhanden? Hoe wordt daarmee omgegaan zodat dit tot een verbetering kan leiden en geen reproductie wordt van de problemen die er al waren?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik heb het rapport van PricewaterhouseCoopers (PwC) op 23 april ontvangen. De pijnpunten hebben betrekking op de bedrijfscultuur, de boekhouding, het tijdsregistratiesysteem, de opvolging van openbare aanbestedingen, de kloof tussen oudere en jongere personeelsleden en de onduidelijkheid over bestuurdersvergoedingen.

Er schort ook een en ander aan de managementcultuur. De bevindingen van PwC en van Accord, die ik ook heb gezien, komen vrij sterk overeen.

Tot slot vervult de CEO te weinig een voorbeeldfunctie binnen Technopolis.

De voorzitter en gedelegeerd bestuurder van Technopolis hebben het ontwerprapport gekregen op 26 maart. Op die manier kregen zij de kans een repliek te formuleren. Ook die repliek heb ik gekregen. Ik vind het belangrijk om iemand te kans te geven om te reageren. De fouten waar PwC op had gewezen, zijn aangepast in het document.

Ik zal dat eindrapport eerstdaags officieel bezorgen aan de voorzitter en gedelegeerd bestuurder van Technopolis met de vraag dat rapport voor te leggen aan de raad van bestuur en de verdere opvolging daarvan te bespreken.

Technopolis heeft intussen een eerste reeks concrete initiatieven genomen. Er is een humanresourcesmanager aangesteld op managementniveau en er is een specifiek actieplan voor de psychosociale aspecten uitgewerkt. Dat is al een gedeeltelijk antwoord op uw vraag, mijnheer Vanbesien.

Ik wil aan de raad van bestuur van Technopolis nog de opdracht geven om dat actieplan verder uit te werken met de bevindingen van PwC en me het aangepaste actieplan te bezorgen waarin die pijnpunten worden geremedieerd.

Dat actieplan moet, zoals ik zei, worden geïntegreerd met wat met Accord was opgestart. Ik heb echter ook gezegd dat ik pas de werkingssubsidies voor dit jaar, voor 2015, zal vrijgeven als ik een actieplan krijg waar ik achter kan staan. Ik zal dus niet subsidiëren voor ik een concreet actieplan krijg waarvan ik vind dat het voldoende actie neemt tegen de pijnpunten die naar voren zijn gebracht.

Verder had Accord voorgesteld – en de raad van bestuur had dat ook al gevolgd – om over zes maanden een nieuwe externe evaluatie van de gedelegeerd bestuurder te laten uitvoeren. Dat lijkt me een goede zaak. Ik wil daaraan toevoegen dat ik wil dat het actieplan dat zij zullen maken, ook helemaal wordt geëvalueerd, over een jaar. Dat zal dan bij mij gebeuren, onder leiding van het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI). Dat van PwC was ook onder leiding van EWI.

Ten slotte zal ik aan de raad van bestuur meedelen dat ik vind dat de functie van gedelegeerd bestuurder niet verenigbaar is met andere bestuurdersfuncties, tenzij met de uitdrukkelijke toelating van de raad van bestuur. Als die toelating wordt gegeven, dan moet ook duidelijk zijn dat er een aangepaste beheerdersvergoeding moet zijn, en dat de managementstructuur ook overeenkomstig moet worden aangepast.

Zo probeer ik op een degelijke manier, maar menselijk voor iedereen, een oplossing te vinden voor de problemen die zijn gerezen. Ik laat echter ook de raad van bestuur de hoofdverantwoordelijke zijn, wat eigenlijk ook past. Het is de raad van bestuur die ter zake zijn rol moet vervullen. Ik zal niet in de plaats treden van een raad van bestuur. U weet dat ik dat ook op andere vlakken niet doe. Ik geef echter wel duidelijke richtlijnen, en ik vind wel dat we onze subsidie kunnen koppelen aan een degelijk actieplan.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Minister, ik dank u voor het eigenlijk wel zeer duidelijke antwoord. Dit is een antwoord dat ik zelfs verder vind gaan dan wat ik dacht dat er zou gebeuren. Ik zou de vraag stellen naar de timing van het actieplan, maar die subsidiekoppeling die u doet, vind ik inderdaad een zeer goede tool om de nodige druk te geven aan die mensen. Mijnheer Vanbesien, mensen die me een beetje kennen, weten dat ik soms hardere taal spreek, maar in mijn eerste uiteenzetting ben ik opvallend zacht geweest, net omdat het hier gaat over mensen en over een juweel van de Vlaamse technologie. Wie zelf kinderen heeft, weet dat die het fantastisch vinden om naar Technopolis in Mechelen te gaan. Ik zou nu ook niet willen dat Technopolis wordt besmeurd met ranzige verhaaltjes. Daarom probeer ik dit met een zekere pudeur of sereniteit te doen. Dat vind ik toch wel belangrijk.

Minister, zoals u hebt aangegeven, als dat actieplan gekoppeld is aan die subsidie, dan mogen we er zeker van zijn dat dit snel zal gebeuren. Ik heb niets gehoord over wat er zou zijn gebeurd op die personeelsvergadering, ook niet over of er al dan niet zou zijn gefilmd. Ik wil dat ook niet weten. In principe hebben wij toezicht op de raad van bestuur. U hebt toezicht op de raad van bestuur, via uw regeringscommissaris. Dat is volgens mij de weg die moet worden gevolgd. Ik zie dat die weg inderdaad wordt gevolgd, op een goede, adequate manier.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Ik ben het op twee punten helemaal eens met de heer Gryffroy. Technopolis is een belangrijk instituut, dat een aantrekkingskracht heeft. Daar moeten we achter staan. Het is helemaal niet de bedoeling om te besmeuren. Ik ben het er ook mee eens dat het antwoord van de minister zeer duidelijk was. Ik wil dat volledig steunen. Mijn bekommernis ging echter ook uit naar die personeelsleden zelf. Minister, ik begrijp dat dit niet rechtstreeks uw taak is, maar er moet bij het bepalen van de voorwaarden worden gezocht naar een goede, veilige manier waarop de personeelsleden bij dit proces betrokken kunnen blijven. Dat is eigenlijk mijn vraag. Ik vraag niet dat rechtstreeks te doen, maar er mee op toe te zien. Bij dat personeel is de

noodkreet immers in eerste instantie enigszins ontstaan. Ze vormen ook een fundament van de goede werking van Technopolis. Hun bezorgdheden en betrokkenheid bij het bedrijf moeten ernstig worden genomen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Vanbesien, ik vind ook dat de raad van bestuur ter zake actie moet nemen, maar gezien het feit dat er een humanresourcesmanager op managementniveau wordt aangenomen en dat er een specifiek actieplan met betrekking tot de psychosociale aspecten is uitgewerkt, lijkt het me dat die zijn verantwoordelijkheid heeft genomen. Ik zal dat daadwerkelijk verder opvolgen, als voogdijminister.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het integraal handelsvestigingsbeleid en de instrumenten voor lokale besturen – 1830 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): Voorzitter, minister, geachte leden, het Vlaamse regeerakkoord voorziet in het zo snel mogelijk definitief goedkeuren van een decreet betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid, met het inzetten op kernversterking als doel. De detailhandel speelt een zeer belangrijke rol in de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van steden en gemeenten. Vlaanderen wil de lokale besturen ondersteunen in het voeren van een kernversterkend detailhandelsbeleid. De startnota 'Winkelen in Vlaanderen' uit 2010 werd twee jaar later gevolgd door de nota 'Winkelen in Vlaanderen 2.0'. In beide nota's wordt een aanzet gegeven voor een integraal handelsvestigingsbeleid en worden verscheidene voorstellen geformuleerd, waarvan er sommige reeds werden geïmplementeerd.

In het integraal handelsvestigingsbeleid staan de lokale besturen centraal. Vlaanderen kan de grote lijnen, het kader schetsen, maar een kernversterkend beleid is in de eerste plaats een beleid van de gemeentebesturen. Het krachtigste instrument dat de overheid kan inzetten om deze regierol op te nemen, is de ruimtelijke ordening. De Vlaamse Regering wenst de lokale besturen daarin zo goed mogelijk te ondersteunen, in de eerste plaats bij de opmaak van een gemeentelijke visie op de detailhandel.

Al in 2012 publiceerde het Agentschap Ondernemen een leidraad voor de opmaak van een gemeentelijk strategisch commercieel plan. Dit plan beschrijft onder meer de gewenste toekomstige situatie en de acties die kunnen worden ondernomen om die te bereiken. Ook Comeos verheugt zich over deze oproep aan de gemeenten om een doordachte visie over detailhandel uit te werken in strategische commerciële plannen. Op basis van een duidelijke visie kunnen aanvragen worden beoordeeld en gemotiveerd. Op 14 februari 2014 werd reeds een voorontwerp van decreet met betrekking tot het integraal handelsvestigingsbeleid voorlopig goedgekeurd. Daarbij wordt maximaal gebruik gemaakt van instrumenten uit het domein van de ruimtelijke ordening. Inmiddels zijn de adviezen hierover uitgebracht. Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag van 9 oktober bleek dat er toen nog geen verdere stappen waren gezet.

Minister, welke gemeenten hebben intussen een strategisch commercieel plan opgesteld, in samenwerking met het Agentschap Ondernemen? Wat is de stand van zaken met betrekking tot het ontwerp van decreet betreffende het integraal

handelsvestigingsbeleid? Wat is het resultaat na afweging van de diverse adviezen, en op welke termijn zult u een ontwerp van decreet indienen in het parlement? Welke bijkomende instrumenten zullen de lokale besturen krijgen voor het voeren van een integraal handelsvestigingsbeleid? Op welke manier zal het drieluik vertrouwen, verbinden en vooruitgaan, zoals dat in ons Vlaams regeerakkoord staat, doorwerken in het integraal handelsvestigingsbeleid?

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Minister, ik kan me volledig aansluiten bij mevrouw Remen. U weet dat ook onze fractie heel bezorgd is over het kernversterkend beleid. Ik had graag nog enkele bijkomende vragen gesteld. In de winkelnota van 2012 hebt u bepaalde initiatieven en projectoproepen gelanceerd. Dan denk ik bijvoorbeeld aan de oproep voor kernversterkende maatregelen, aan de oproep met betrekking tot handelspanden, de oproep met betrekking tot de aankoop van handelspanden en de oproep met betrekking tot de renovatie van handelspanden. Dat waren dus diverse projecten, voor een budget van 13 miljoen euro. Die projecten zijn afgelopen. Die projecten werden ingediend en afgewerkt. Bent u van plan om in bijkomend geld te voorzien om nog dergelijke projecten te lanceren ter ondersteuning van de steden voor hun kernversterkend beleid?

Een tweede vraag betreft het op stapel staande decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid. Het duurt nogal lang voordat in de regering over dit voorontwerp van decreet wordt beslist en het wordt goedgekeurd. Hoe komt dat? Zijn er moeilijkheden?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Voorzitter, minister, de laatste vraag van mevrouw Fournier prikkelt me bijzonder. Ik kijk ook uit naar het antwoord.

Ik wil me ook in bredere zin bij deze vraag om uitleg aansluiten. Terwijl wij erover discussiëren, voltrekt zich op het terrein een evolutie die naar ik vrees in grote mate onomkeerbaar is: het degraderen van kleinstedelijke handelskernen. We zien leegstand, het economische weefsel verdwijnt er gewoon in functie van almaar meer baanwinkels.

U frons de wenkbrauwen, minister, maar ik raad u aan om de pers van vandaag te lezen. Er is een periode geweest toen men daar via het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) paal en perk aan probeerde te stellen. Vandaag lezen we dat heel grote investeringsmaatschappijen miljoenen veil hebben om in het kleinstedelijk gebied van Vlaanderen te investeren. Ze zeggen: "Laat ze maar praten over kernversterking, wij doen dit gewoon." Aan de investeerderskant en de financieringskant hecht men niet al te veel geloof aan de effectiviteit en de efficiëntie van wat we hier bepleiten. De namen van de gemeenten en steden staan erbij. Ik raad bijvoorbeeld iedereen aan om eens in Wetteren rond te lopen. Wat voordien een florissante winkelstraat was, is vandaag iets helemaal anders. Op het terrein is men bezig met nieuwe plannen voor baanwinkels.

Als een gemeentebestuur een andere visie heeft, hoe kan het dan sturen? Welke middelen zijn daartoe voorhanden?

De heer Axel Ronse (N-VA): Minister, ook hier in Brussel is er heel wat op til. Het grootste retailproject ooit staat op stapel: 75.000 vierkante meter winkeloppervlakte wordt klaargestoomd voor NEO. Ik sluit me aan bij de vraag en opmerking van de heer Van Malderen over hoe we daartegenin kunnen gaan.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Ronse, ik dacht dat NEO bij het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zat. Ik kan en wil daar bijgevolg niet veel over zeggen.

Mijnheer Van Malderen, ik fronste inderdaad mijn wenkbrauwen. Een gemeente heeft immers een keuzemogelijkheid. Het klopt wat mevrouw Remen naar voren bracht: steden en gemeenten kunnen vandaag al ondersteund worden voor de opmaak van een commercieel strategische visie. We verplichten dit niet aan een gemeente, maar ze kunnen het wel doen. Het Agentschap Ondernemen heeft een leidraad opgesteld waar elke gemeente gebruik van kan maken. We hebben effectief een aantal instrumenten die ondersteunend waren en een budget gaven.

We hebben in februari 2013 de oproep gedaan inzake kernversterkende maatregelen. Twaalf gemeenten hebben de subsidie opgevraagd voor de opmaak van een commercieel strategisch plan en zes gemeenten voor studies ter verdieping of voor de uitwerking van een bestaande detailhandelsvisie. De projecten gingen allemaal van start tussen januari en juni 2014. Ik denk niet dat er vandaag nog in nieuw budget wordt voorzien.

Laten we nu eerst komen tot het integraal handelsvestigingsbeleid en de laatste decreten. U zegt dat men niet wacht. Dat klopt. De gemeenten kunnen al veel doen met het bestaande instrumentarium.

Het voorontwerp van decreet is in afwerking. De laatste politieke besprekingen worden gevoerd. De tekst zal hopelijk binnenkort door de Vlaamse Regering voor de tweede principiële goedkeuring kunnen worden goedgekeurd, waarna ik die kan voorleggen aan de Raad van State. Het is trouwens een voorontwerp van decreet dat ik samen met minister Schauvliege zal indienen – als we zo ver komen. *(Opmerkingen)*

Ik geef u een stand van zaken, voor de rest zeg ik niets.

Vorig jaar hebben we het voorontwerp principieel opgesteld. We hebben de adviezen gevraagd. Het is natuurlijk de bedoeling om rekening te houden met die adviezen. Het waren serieuze adviezen, er is hard aan gewerkt. We hebben bekeken op welke manier we er rekening mee kunnen houden. We willen ook ingaan op de opmerkingen van de adviesraad, vandaar dat het wel wat tijd heeft gevergd om ook daar de nodige consensus bij te vinden.

Het is ook altijd onze bedoeling geweest – en dat is belangrijk – dat we afstemmen op de omgevingsvergunning. Ook daarvoor was tijd nodig. Als ik het me goed herinner, werd het decreet over de omgevingsvergunning tijdens de laatste parlementaire zitting van de vorige legislatuur goedgekeurd. We moesten bekijken hoe we de uitvoeringsbesluiten voor de omgevingsvergunning en dit dossier parallel konden doorvoeren, om er ineens de administratieve vereenvoudiging mee in te krijgen. Dat vergt wat tijd.

Mevrouw Remen, de integratie van de procedure om een vergunning te verkrijgen in de omgevingsvergunning, is voor mij een fundamentele vernieuwing en vereenvoudiging waardoor gemeenten effectief een kans hebben om een integrale afweging te maken over de toekomst van de detailhandelsprojecten.

De zones met specifieke voorschriften inzake kleinhandel kunnen nog steeds worden afgebakend door ruimtelijke uitvoeringsplannen. Ook dat is een antwoord. De gemeente die dat wenst, kan vandaag een GRUP opmaken om de detailhandel weer te geven. We veranderen en verbeteren de situatie. Dat is toch de bedoeling.

Het ontwerp van decreet wil via het gebruik van stedenbouwkundige verordeningen op een flexibele manier nog meer mogelijkheden bieden. We menen dat het noodzakelijk is om op de een of andere manier ook te voorzien in openbaar

onderzoek in de totstandkoming van een stedenbouwkundige verordening. Het kan vandaag. En met het voorstel dat we liggen hebben, maken we een en ander wat meer flexibel. De introductie van het handelsvestigingsconvenant in het decreet zou ook een mogelijkheid bieden om een overlegd en proactief detailhandelsbeleid te voeren. We willen de gemeenten meer mogelijkheden geven om er flexibel mee te werken. Door die instrumenten zal de spreiding van handelsvestigingen beter kunnen worden gestuurd en kan men specifiek inzetten op gebieden waar handelsvestigingen moeten worden aangemoedigd of ontmoedigd.

Een duidelijk beleid zal ook rechtszekerheid voor de retailers geven. Ook dat vind ik belangrijk. Vandaag gebeurt het soms 'à la tête du client' of is het een beetje zoeken van wat wel en wat niet kan. Als een gemeente een visie maakt, dan weten de retailers ook waar ze aan toe zijn. Projectontwikkelaars en individuele handelaars kunnen de mogelijkheden dan consequent inschatten. Volgens mij geeft dat verhoogde transparantie en voorspelbaarheid. Ook dat is een belangrijke drijfveer in het decreet.

U vraagt ook naar vertrouwen, verbinden en vooruitgaan. Ik vind dat een heel mooie vraag. Het is altijd leuk om daar eens over na te denken. Het vertrouwen betreft een sterk vertrouwen in lokale besturen. Dat is voor mij het meest essentiële. Wij zullen niet zeggen dat iets niet mag, maar we maken het de lokale besturen gemakkelijker om iets te doen indien ze dat willen. Ze krijgen de instrumenten om zelf een doordacht beleid te voeren.

De titel van het ontwerp van decreet alleen al staat voor het verbinden. Het 'integraal handelsvestigingsbeleid' bewijst dat we een oefening maken over verschillende beleidsdomeinen, die van mij, maar ook die van minister Schauvliege, en over verschillende beleidsniveaus, Vlaanderen en de gemeenten. We verbinden die en we geven de mogelijkheid om een coherent beleid te voeren. Eigenlijk gaan we nog verder wat betreft het verbinden. We geven de handelaars en projectontwikkelaars een transparant kader voor hun plannen en vergunningen. We hebben ook, in de vorm van het handelsvestigingsconvenant, een instrument om goede afspraken tussen gemeenten en projectontwikkelaars te maken. Ook dat is verbinden: geen ruzie tussen projectontwikkelaars en gemeenten, maar goede afspraken die gemaakt kunnen worden.

De vooruitgang is hier zeker aanwezig. De integrale benadering is zonder twijfel een enorme vooruitgang. Visievorming zal kunnen samengaan met planning en vergunning. Dat is zonder twijfel een sterke vooruitgang inzake het beleid voor handelsvestigingen.

Ook de volledige integratie, met de omgevingsvergunning, die een administratieve lastenverlaging met zich mee zou brengen, lijkt mij een mooie vooruitgang die wij voor ogen hebben.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): Minister, het vertrouwen in de lokale besturen is zeer belangrijk. Maar zij moeten natuurlijk een visie hebben. Ik heb het artikel vandaag ook gelezen: die extra miljoenen euro's voor de baanwinkels baren mij zorgen. Het grootkapitaal legt gewoon het decreet naast zich neer en trekt er zich niets van aan. Hoe kan de Vlaamse Regering de gemeenten nog meer aanzetten om een goede visie te ontwikkelen? Dat is toch zeer belangrijk. We kiezen voor kernversterking, voor het opnieuw opwaarderen van onze stadskernen. Daar gaat het decreet toch over?

Minister, is er in een overgangsmaatregel voorzien voor de huidige sociaal-economische vergunningen waarvan de projecten al zijn aangevat of nog moeten worden aangevat?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp·a): Ik ben het 200 procent eens met mevrouw Remen. De woorden die zij heeft gezegd, had ik ook al opgeschreven: visievorming en eigenlijk gewoon al de bewustwording van het apparaat dat ter beschikking staat van de gemeenten, dat is absoluut belangrijk. Vertrouwen is een gegeven, maar de gemeenten versterken is duidelijk broodnodig want er zijn financiers die zeggen: "Wat ze daar ook aan beleid doen, wij hebben een lijn gekozen, wij zien een markt en wij gaan die bezetten." Dat staat haaks op het beleid dat hier niet alleen wordt beleden maar ook gevoerd. Dus kun je de vraag stellen of wij die trend echt zullen keren. Minister, u zou het moeten weten, want u bent toch ook minister van Ruimtelijke Ordening geweest. Ik denk dat u iets te gemakkelijk zegt dat zo'n gemeente nu al een RUP kan maken. U zegt: "We hebben dat, je kunt dat direct doen." Dat gaat zo niet. Om een RUP te maken, moet het al in het bindende gedeelte van het GRUP zitten. Als je de doorlooptijd van zo'n dossier bekijkt, ben je een legislatuur bezig. Ondertussen staat er een winkelcentrum, zonder dat je een instrumentarium hebt. Stel dat je in een relatief kleine gemeente woont en je hebt bij wijze van spreken de problemen in je kern vast – dat is de bekommernis die ik hoor bij mevrouw Remen en die wij ook willen aankaarten. 'As we speak' gebeuren er dingen op het terrein en ze gaan jammer genoeg niet de goede richting uit. Ik denk dat we dit samen betreuren.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Ik kan mij vinden in alle opmerkingen die hier al werden gemaakt. Ik maak een bijkomend punt, in navolging van wat de voorzitter al zei.

Minister, we hebben inderdaad gewestoverschrijdende problemen. U zegt: "Het is het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en ik heb er dus niets mee te maken." Ik geef het hier cru weer. U kent ondertussen ook de stad waar ik woon. 5 kilometer van mijn stadskern komt er, langs Franse zijde, een groot winkelcomplex. Ze noemen het dan nog eens naar Vlaanderen: 'Promenade de Flandre'. Het heeft 60.000 vierkante meter commerciële ruimte. Er is een mobiliteitsonderzoek geweest, en ook een economisch-sociaal onderzoek, maar dat enkel in Frankrijk. Er is niets gebeurd in België, in Vlaanderen. Dat zijn zaken waarnaar wij met argusogen kijken: 60.000 vierkante meter op 5 kilometer van onze stadskern. We kunnen dan wel in Menen zeggen dat wij de winkels in onze stadskern zullen houden en dat wij geen bijkomende ruimte gaan creëren om grote winkels aan te trekken, maar dan krijgen we op 5 kilometer een dergelijk project. Ik weet dat het een heel moeilijk probleem is. Het is al moeilijk om het met Wallonië af te toetsen, laat staan met Frankrijk. Maar ik vond het toch mijn plicht om het eens aan te kaarten en om u te vragen of de mogelijkheid van grensoverschrijdend overleg bestaat, vooral op het vlak van de mobiliteit.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Dat laatste punt is van een andere orde. Grensoverschrijdend is nog een andere dimensie.

Mijnheer Van Malderen en mevrouw Remen, wij delen allemaal die bekommernis. Dat is overduidelijk. Maar mijnheer Van Malderen, laat het duidelijk zijn: het instrumentarium bestaat. Het is er voor de gemeenten, het staat ter beschikking. U hebt het over politieke wil en politieke moed. Die ontbreken soms. Die visie uitvoeren, als de gemeenten die al hebben, is een politieke afweging. Uw uitspraken zijn al dan niet terecht. In de gemeente waar ik vandaan kom, ontbreken de visie en de moed om de visie, die er niet is, uit te voeren. Als het gaat over baanwinkels, kunt u allemaal eens komen kijken: een visie daarover

ontbreekt. Het instrumentarium is er wel. Mijnheer Van Malderen, uw uitspraak is zeker in sommige gevallen waar, maar getuigt van een gigantisch wantrouwen ten aanzien van de lokale besturen en ten aanzien van de lokale autonomie. Dat is niet altijd onterecht, daar niet van, maar noem het dan ook zo en leg de verantwoordelijkheid niet opnieuw bij de Vlaamse overheid, want de instrumenten zijn voldoende bij de gemeenten aanwezig.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Malderen, ik vind ook dat u er een karikatuur van maakt. U vroeg op welke manier we de gemeenten er nog meer toe kunnen brengen. Er is effectief een leidraad. Een bekende socialistische partijman heeft ooit gezegd dat we het paard naar het water kunnen brengen, maar dat het nog zelf zal moeten drinken. Met de leidraad hebben we het paard naar het water gebracht. Dit is een politieke keuze van een gemeente. Laat ons ook niet vergeten dat de gemeente vergunningen geeft of niet geeft, dat het de gemeente is die een RUP kan invoeren of niet. En ja, die instrumenten zijn te moeilijk. Daarom gaan we nu eenvoudige instrumenten maken, met die verordening en met het akkoord dat kan worden gemaakt. Wij hopen dat deze eenvoudigere instrumenten het nog beter kunnen maken. Maar we zijn verkeerd bezig als wij vanuit Vlaanderen de visie van elke gemeente gaan maken over wat zij daar mogen doen en niet doen.

Wat de overgangsmaatregelen betreft, wil ik nog even wachten. We zullen uiteraard nagaan welke overgangsmaatregelen al dan niet nodig zijn. We zullen proberen hiervoor een oplossing te vinden.

Mevrouw Fournier, ik zal het grensoverschrijdend overleg zeker met minister Schauvliege bespreken. Ruimtelijkeordeningsplannen kunnen de mogelijkheid creëren om nadien winkelcentra of andere zaken te plannen. We kunnen de grensregio's hier het best voor de definitieve goedkeuring bij betrekken. Dat lijkt me de goede werkwijze. We moeten niet wachten tot het ogenblik waarop de vergunningen worden afgeleverd, want dan zitten we al veel te ver. Dit moet tijdens de ruimtelijke ordening gebeuren. Ik zal minister Schauvliege zeker vragen hiermee rekening te houden en na te gaan wat op dat vlak kan worden gedaan.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): We vertrouwen zeker op het instrumentarium. De gemeenten moeten dit nu aangrijpen. Ik heb nog een kleine opmerking over de leidraad. Het gaat om 18 van de 308 gemeenten.

Minister Philippe Muyters: Ik weet niet hoeveel gemeenten dit gebruiken. Ik weet enkel dat achttien gemeenten subsidies hebben aangevraagd. Misschien zijn er veel meer die dit ook gebruiken.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): Ik stelde me hier vragen bij. Het gaat immers om weinig gemeenten. Het is van belang dat de gemeenten een goede visie hebben en hun verstand gebruiken. Ik heb vorige week nog met ondernemers gepraat. Ze hebben een zeker wantrouwen ten opzichte van de lokale besturen. Dat is mijn bijkomende vraag. De lokale besturen beschikken over het instrumentarium. Daar moeten we nu op vertrouwen. We moeten er het beste van maken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Willem-Frederik Schiltz aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de ecologiepremie – 1854 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Wouter Vanbesien aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het wegdeemsteren van de ecologiesteun voor bedrijven – 1862 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, een tijdje geleden hebt u aangekondigd dat u in de groene subsidies voor ondernemingen zou snijden. In 2014 is er al een aanpassing geweest van het bedrag dat voor ecologische investeringen door ondernemingen ter beschikking zou worden gesteld. Thans wordt nog slechts in 10 miljoen euro voor dergelijke investeringen voorzien. Ik baseer me hiervoor op cijfers die ik in de schriftelijke vraag van de heer Diependaele heb gevonden.

Minister, u hebt de intentie getoond om in 2015 nog drie aanpassingen door te voeren. Kunt u ons informeren over de richting die u met deze aanpassing uit wilt?

De eerdere aanpassingen aan de ecologiepremie in november 2014 zijn uiteraard doorgevoerd met het doel de maatregel budgettair beheersbaar te maken. In uw antwoord op een schriftelijke vraag van de heer Bothuyne hebt u gesteld dat, gezien het beperkte budget, enkel de performante technologieën zullen worden ondersteund. Welke aanpassingen zult u doorvoeren om de regeling budgettair beheersbaar te maken? Welke technologieën zult u al dan niet schrappen? Dat is de essentie van de vraag. Welke andere redenen of mogelijkheden ziet u nog?

Minister, in uw eerdere evaluatie van de ecologiepremie hebt u verwezen naar de tegenvallende economische toestand, die mensen ervan zou weerhouden tot ecologische investeringen in hun ondernemingen over te gaan. Ondertussen is de regeling aangepast en is de economische toestand verbeterd. De vraag is opnieuw gestegen. De recente cijfers in verband met de ecologiepremie wijzen erop dat het instrument goed wordt gebruikt. Dit staat in tegenstelling tot de eerder afgeschafte groenewaarborgregeling, die eigenlijk nul keer is gebruikt. Daarover zijn in deze commissie al eerder vragen om uitleg gesteld.

Voor 2015 hebt u in 10 miljoen euro voorzien. Vroeger ging het om 41 miljoen euro. Dat is een vrij drastische reductie. Ik begrijp dat de Vlaamse Regering een aantal besparingen heeft moeten doorvoeren. Ik weet echter niet welk criterium is gebruikt om van 41 of 42 miljoen euro tot net 10 miljoen euro te komen. Welke technologieën vallen hier nog onder? Welke parameters hebt u gehanteerd om tot deze beslissing te komen?

Welke impact zal deze beslissing volgens u hebben? Welk signaal wilt u de ondernemers op deze manier al dan niet geven? Indien we dergelijke beslissingen nemen, lijkt het me belangrijk dat we die beslissingen ook kunnen duiden. Het investeringsklimaat moet duidelijk zijn. Uit de cijfers die de heer Diependaele en de heer Bothuyne hebben opgevraagd, blijkt duidelijk dat de premie een duidelijk hefboomeffect heeft gehad. Er is hier, in tegenstelling tot andere fondsen, geen sprake van een maatregel die aan overshooting heeft gedaan. Het effect kan duidelijk worden aangetoond. Ik zou dan ook graag uw visie kennen. Kunt u uw beslissingen en intenties wat toelichten?

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Voorzitter, mijn vraag om uitleg zit op dezelfde lijn. Als we nog iets verder in de tijd teruggaan, is de daling van de ecologiepremie nog veel spectaculairder. In het begin van de vorige legislatuur werd in 120 miljoen euro voorzien. Dat geld is ook uitgegeven. In 2013 zat het bedrag nog boven 50 miljoen euro. Vorig jaar ging het om 40 miljoen euro. Dit jaar gaat het blijkbaar om 10 miljoen euro. Het gaat met miljoenen naar beneden.

De vraag is of dit een bewuste keuze is of een zuiver budgettaire aangelegenheid is. Dit geldt ook voor de vermindering van het aantal technologieën. Op zich hebben we in het verleden altijd al vragen gesteld bij de vaststelling dat het om zo veel technologieën ging. Hierdoor werd de premie versnipperd.

Het lijkt ons beter een dergelijke premie gericht in te zetten. We kunnen de premie richten op de echte toppers. Zij moeten meestal meer risico's nemen. Indien ze slagen, kunnen ze echter wel heel de sector in de richting van een nieuwe standaard meenemen. We zijn dan ook voor een gerichtere premie.

Dit betekent niet dat er minder geld moet zijn. Dat is iets anders. Het gaat erom dat we op die manier een grotere incentive kunnen geven. Het gaat dan veeleer om een gerichte maatregel dan om een besparingsmaatregel.

Bovendien heeft de Vlaamse Regering nog steeds de doelstelling de Vlaamse economie te vergroenen. Ik vraag me af over welke instrumenten ze hiervoor beschikt en waarom ze dit instrument hiervoor niet gebruikt. Uiteindelijk zal dit immers tot een neerwaartse spiraal leiden. Aangezien er minder geld is, zullen er ook minder aanvragen zijn. Dit levert een bijkomend argument op hiervoor weer minder middelen uit te trekken.

Minister, ik wil nog even aanstippen dat ook UNIZO zich ongerust maakt. Dat zou u ook bezorgd moeten maken. UNIZO vreest dat de ondergrens al lang is bereikt en vraagt zich, in de lijn van de vraag om uitleg van de heer Schiltz, af in welke mate de steun voor op grondwater werkende warmtepompen of de roetfilters voor zware vrachtwagens hieronder zullen vallen.

In welke mate gaat het om een doelbewuste afbouw? Vindt u dit zelf te verregaand? Hebt u plannen om de vergroening van de economie met dit of een ander instrument weer wat meer zuurstof te geven?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, het is leuk dat op basis van mijn schriftelijke vraag vragen om uitleg worden gesteld. Eerlijk gezegd, waren die gegevens echter al vroeger bekendgemaakt. Aangezien er tijdens het paasreces enige medialuwte is, zijn die cijfers toen naar boven gekomen. Ze waren echter al ten tijde van de begrotingsopmaak gekend. Ze staan overigens ook in het antwoord op de schriftelijke vraag van de heer Bothuyne.

Mijnheer Vanbesien, het is leuk dat u interesse hebt, maar u hebt in uw studie van de ecologiepremie een paar elementen overgeslagen. We moeten ons een centrale vraag stellen. Op het principiële niveau delen we uw bezorgdheid. Indien een overheid geld uitgeeft, moet dit additioneel zijn. Dit betekent dat de investering er zonder die subsidie niet zou komen. Dat is wat we willen. Indien de overheid enkel geld zou verstrekken en indien de ondernemingen ook zonder subsidies dezelfde inspanningen zouden leveren, zouden we geld verkwisten. Volgens mij zijn we het daarover eens. We delen die bezorgdheid.

Ik wil er ook op wijzen dat veel ondernemingen uit eigenbelang tot die milieu-investeringen overgaan. Hierdoor dalen hun facturen, zoals de energiefactuur, immers. Ze hebben meer redenen om te investeren dan enkel de vaststelling dat ze er steun voor kunnen krijgen.

Ik wil niet ingaan op het antwoord van de minister. *(Opmerkingen. Gelach)*

Toen ik het antwoord op mijn schriftelijke vraag heb gekregen, heb ik me gedocumenteerd. Het Rekenhof heeft een rapport uitgebracht waarin wordt gesteld dat er een probleem is met de additionaliteit.

Het was onduidelijk of de premie de nodige impact had, of ze een voldoende stimulerend effect had. Er is dan een enquête gebeurd. De cijfers verschillen naargelang de grootte van het bedrijf. Bij de middelgrote ondernemingen werd van de 94 procent van de aanvragen die werden geweigerd, toch 57 procent uitgevoerd. Dat is dus te relativieren.

In dat kader heeft uw collega Rzoska in de vorige legislatuur bedenkingen geformuleerd, het was ruimer dan dit alleen, maar dat zat erbij. U hebt gelijk, UNIZO heeft zijn bedenkingen geuit, maar Voka was het ermee eens. *(Gelach)*

Ik wil maar zeggen dat het niet zo eenduidig is. De vraag of het tot extra investeringen leidt of niet, dat is de cruciale vraag die we moeten beantwoorden.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp·a): 'Minister' Diependaele, u hebt het over de kritische grens om een hefboomeffect te genereren, en dat is de correcte vraag. Dat is een zoektocht. Wie de geschiedenis van de ecologiepremie zal schrijven, zal geen beeld van een dalende schans kunnen schetsen. Het is bijna een rollercoaster, maar wel een die nu radicaal naar beneden gaat.

Het is altijd zoeken geweest. Daarom is men afgestapt van een open financiering naar een callsysteem. In april en mei kwamen er zoveel vragen binnen dat men de rest van het jaar niet meer kon worden bediend. Er is gespeeld met de lijst. Sommige technologieën kwamen meer in aanmerking dan andere. Maar op geen enkel moment is er zo abrupt ingezet op besparen op het budget. Collega's, wat gaan we doen om het effect dat in alle teksten staat en dat iedereen onderschrijft, met name een transitie van de economie, nog te garanderen?

Er is 10 miljoen euro voor het geheel van de economie. Dat zal zeer gericht moeten worden ingezet om een effect te hebben, om het enigszins ironisch te zeggen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Het is belangrijk dat de Vlaamse Regering de vergroening van de economie als doelstelling op zich blijft hanteren en daar instrumenten voor inzet. Minister Turtelboom zou rond groene warmte eigen instrumenten gaan inzetten, waar in het verleden de ecologiepremie is gebruikt. Er wordt dus een nieuw systeem van investeringssteun in het leven geroepen vanuit Energie. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Oh, excuseer. U gaat dus samen met minister Turtelboom rond groene warmte werken.

Naast de ecologiepremie zijn er nog andere instrumenten om die doelstelling na te streven. Welke manieren of instrumenten zijn er nog? De doelstelling op zich blijft overeind om verder werk te maken van de vergroening van de economie.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Wat moet ik nog antwoorden? Alles is al gezegd. Maar ik ben blij, alles wat naar voren werd gebracht, is correct.

We proberen andere instrumenten in te zetten in de hoop dat ze meer effect hebben. Het is juist, we moeten vooral de drempel wegnemen bij de bedrijven zodat ze een stap verder gaan. Alleen dat laatste duwtje in de rug zou moeten worden gesubsidieerd, of gestimuleerd, hetzij door wetgeving hetzij door de winwin. Men kan het verschil maken door op duurzaamheid in te zetten. Dat moet de overheid niet direct gaan steunen.

Mijnheer Schiltz, mijnheer Vanbesien, het is een bewuste keuze. We hebben in november 2014 de besparing doorgevoerd. Dat gebeurde in uitvoering van de afspraken gemaakt bij de regeringsvorming. Het was dus effectief de bedoeling.

In 2015 zijn er geen bijkomende middelen uitgetrokken, maar ook geen verdere besparingen gepland. Naar verwacht zullen de besparingsmaatregelen die eind vorig jaar zijn doorgevoerd, volstaan om het budget beheersbaar te houden.

We hebben gewerkt met een limitatieve technologieënlijst, gericht op de technologieën die het meest bijdragen aan de Europese 20/20/20-doelstellingen en het Vlaams Klimaatbeleidsplan. Om dat te realiseren werden enkel – de heer Diependaele zei het al – de meest performante technologieën behouden. Hierdoor zal de toegekende steun optimaal aangewend worden voor de vergroening van de economie, weliswaar binnen het budgettaire kader.

Mijnheer Vanbesien, we doen gedeeltelijk wat u zegt, maar volgens u moeten we het budget behouden. Met die 10 miljoen euro geven we de stimulans waar die juist nog nodig is.

We gaan de limitatieve lijst in 2015 opnieuw aanpassen. Ik denk dat we dat telkens opnieuw moeten doen. Hij zal ook worden geactualiseerd. Laat ons dat regelmatig doen, dat is goed. We moeten zoeken naar de beste beschikbare technologie, sectoraal gezien. Voor elke aanpassing van de lijst doet VITO een voorstel. We nemen het MIRA-T-rapport mee en de aanvragen van de bedrijven om een nieuwe technologie toe te voegen. Het is nogal logisch, wat vandaag nieuwe technologie is, is dat over vijf jaar niet meer. We moeten dat in het oog houden.

Op dit moment wordt het eerste voorstel van VITO bestudeerd door mijn kabinet. We hebben het gekregen. We zullen dat in de toekomst blijven doen om te doen wat u naar voren brengt. We zullen de technologie steunen die het nog nodig heeft.

Wat de evaluatie en het goed gebruik van het instrument betreft: de keuze van de besparing is gemaakt. Ik verwijs voor meer details naar de besprekingen. De heer Diependaele zei het: in november en in de bespreking van het regeerakkoord en de begroting is dat allemaal ruim aan bod gekomen.

Het laatste punt dat ik wil behandelen, is de steun voor de warmtepompen. Ik geef een blik achter de schermen. In het VITO-rapport dat ik heb ontvangen en dat mijn kabinet op dit moment bestudeert, wordt niet voorgesteld om deze technologie van de lijst te halen. Ik heb vandaag dus ook niet direct de intentie om dat wel te doen.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, uw antwoord is zeer duidelijk. Vanuit de liberale fractie onderschrijven wij dat subsidies het laatste

sluitstuk in een economisch beleid zijn, daar waar marktpartijen en eigen investeringen tekortschieten.

Ik kom tot het idee van de hefboom, de additionaliteit volgens de heer Diependaele. *(Gelach)*

Grapje, mijnheer Diependaele. De hefboomfunctie is belangrijk. Wij hebben verder in de agenda nog vragen over het ARKImedes II-fonds. We hebben elkaar al verschillende keren gezien in verband met de financiering van kmo's. Onlangs was er het bankenoverleg. Dat zijn verdere instrumenten die u kunt inzetten.

Wat die 10 miljoen euro betreft, stemt het mij gerust dat u de vinger aan de pols houdt. Uiteraard is het de bedoeling om de early adopters die er niet geraken met de andere methoden die de regering aanreikt, dat setje te geven. Uiteraard is het niet de bedoeling om de bedrijven blijvend te ondersteunen. In die zin is het goed dat u zich wetenschappelijk laat bijstaan om daaruit de juiste technologieën te kiezen. Uiteraard moeten we verder werk maken van het ontgrendelen, het wegnemen van drempels zodat starters en 'innoveerders' hun weg naar de markt kunnen vinden.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Minister, als u zeer expliciet zegt dat de warmtepomp op grondwater nog wel in de lijst staat van technologieën en u niets zegt over roetfilters voor zware vrachtwagens, ga ik ervan uit dat dat wel zal wegvallen. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Plots is dat een roetfilter in uw geheugen. *(Gelach)*

Ik ben het eens met een paar punten. Ten eerste ben ik het eens met het feit dat welke technologie vooruitstrevend is natuurlijk een dynamisch gegeven is en dat dat dus ook dynamisch mag worden bekeken. Ten tweede ben ik het er ook mee eens dat er een gerichte ondersteuning moet zijn. Dat heb ik al in mijn vraagstelling gezegd. Ten derde ben ik het ermee eens dat je deze maatregel niet kunt isoleren en dat je moet bekijken wat het geheel, het pakket is dat de Vlaamse overheid doet rond het vergroenen van de economie.

Wat dat laatste betreft, blijf ik wel wat op mijn honger zitten. Ik denk dat de ecologiepremie door zijn zeer beperkte omvang te weinig effect zal hebben. Ook in de rest van de regelgeving en van de ondersteuningsinstrumenten staat die vergoeding te weinig centraal. Maar goed, dat is een verschil van visie. Ik vind dat het positief effect dat deze maatregel zou kunnen hebben op dit moment te minimalistisch wordt ingevuld.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik ben eigenlijk vrij tevreden met de reacties.

Dat van de roetfilters wil ik bevestigen noch ontkennen. Ik heb het niet nagekeken. Ik had dat misschien beter wel gedaan. Het is mij ontgaan. Ik heb mij geconcentreerd op die pompen. Ik weet het dus niet. Het zou kunnen, maar het kan ook zijn van niet. Ik durf er nu niets over zeggen.

Mijnheer Vanbesien, laat ons niet vergeten – en dat is voor mij wel essentieel – dat innovatie in clean technology natuurlijk kan worden ondersteund door de klassieke methodes van innovatieondersteuning. Nieuwe technologieën in groene energie, groene toepassingen enzovoort kunnen altijd worden ondersteund. Dat is iets anders dan de ecologieondersteuning waarover we het hier hebben. Voor nieuwe ontwikkelingen, nieuwe oplossingen bestaan de klassieke instrumenten rond

innovatie. Dat mogen we niet vergeten. Dat is voor mij een essentieel punt. We hebben i-Cleantech, we hebben een hoop ondersteuningselementen waarmee we vandaag effectief ondersteuning bieden bij bedrijven: IWT-steun (Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie), FWO-steun (Fonds Wetenschappelijk Onderzoek) enzovoort. Heel wat instrumenten kunnen worden ingezet.

Ik begrijp dat het soms moeilijk is doordat we het met de klassieke instrumenten doen. U zegt dat ik geen specifieke steun heb voor clean technology. Dat is waar, maar wel voor innovatie. Ik vind dat het bottom-up en aan de bedrijven is om te kiezen waarop ze inzetten.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Martine Fournier aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over e-commerce en Digital Belgium – 1906 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Ik vind dat mijn vraag om uitleg een beetje aansluit bij die van mevrouw Remen. Het heeft namelijk ook te maken met middenstand, leegstand, een andere manier van aankopen, waarin e-commerce ook een belangrijke plaats zou kunnen innemen.

De problemen rond e-commerce zijn gekend. We hebben ze al verschillende keren aangehaald in de commissie. Ik vrees dat we de boot aan het missen zijn. In vergelijking met andere landen hinkt België voor een stuk achterop. In februari hadden we hierover al een discussie in de plenaire vergadering.

U hebt toen geantwoord dat heel veel bevoegdheden op federaal niveau zitten – wat klopt –, maar ook dat u aan het Agentschap Ondernemen had gevraagd om een professionele analyse te maken om te bekijken wat we daaraan in Vlaanderen kunnen doen. U verwachtte toen de analyse de eerstvolgende dagen, dus in de loop van februari.

Verder hebt u aan de sector gevraagd om een actieplan op te stellen op basis van een studie van UNIZO. Ik citeer even: “Met wat UNIZO in de studie van november vorig jaar naar voren heeft gebracht, samen met die externe analyse die het Agentschap Ondernemen nu aan het maken is, moeten we kunnen komen tot een actieplan in Vlaanderen waar de sector zelf voor 100 procent achter staat.”

Ondertussen is er iets gebeurd op federaal vlak. Minister Alexander De Croo is niet blijven stilzitten. Op 20 april 2015 stelde hij zijn beleidsnota Digital Belgium voor. In deze nota staat een belangrijk deel over het oprichten van een e-commerceplatform tussen de overheid en de e-commercesector. Via dit platform wil hij in dialoog problemen identificeren en werken aan oplossingen, bijvoorbeeld in termen van groeivriendelijke belastingen, innovatieve onlinebetalingssystemen en logistieke uitdagingen. Een eerste specifiek initiatief voor e-commerce is het mogelijk maken van nachtwerk. Kortom, op federaal vlak zijn de plannen duidelijk. De vraag dringt zich op wat Vlaanderen gaat doen.

Als uitsmijter hierbij stond een interessante quote in het UNIZO-magazine van trendwatcher Herman Konings: “Binnen de vijf jaar zal de lokale verkoop het online shoppen verslaan. Mensen zijn overdonderd door bits en bytes en hunkeren naar analoge contact.” Het is een opmerkelijke quote, die het belang aantoont van het samengaan van lokale verkoop en online shoppen. In zijn

vorige boek 'De tafel van 7' ging hij trouwens ook al in op het belang van de retailsector in de e-commercewereld. Heel veel kansen blijven volgens hem nog onbenut.

Minister, ik heb mijn vraag om uitleg opgesteld op 21 april. Ondertussen heeft de federale minister van Werk Peeters bepaalde stappen gezet. Deze week nog was er een overleg tussen de sociale partners. Er werd een grote bereidheid getoond om de nachtarbeid, een van de problematieken rond e-commerce, mogelijk te maken. Hij maakt zich sterk dat het de bedoeling is om daarin tegen juli 2015 – redelijk snel – serieuze stappen te zetten en dat e-commerce duizenden jobs zou kunnen creëren.

Minister, er werd op het federaal niveau al heel wat gerealiseerd of gepland. Wat is hierin de rol van Vlaanderen? Op welke manier is Vlaanderen betrokken bij de federale plannen rond e-commerce?

Wanneer wordt het actieplan op basis van de studie van UNIZO en de analyse voorgesteld? Wat zijn de krijtlijnen van dit plan? Wat is de meerwaarde van dit plan als de federale minister een werkgroep heeft opgericht?

Op welke manier zult u er werk van maken om de lokale handelaars te betrekken in het verhaal van de e-commerce?

Plant u projectmiddelen vrij te maken om te experimenteren met kleinschalige projecten?

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, in februari heb ik een actuele vraag gesteld uit een bekommernis, niet om de spectaculaire groei van de onlinehandel, maar wel om het feit dat de winsten uit onze economie verdwijnen naar het buitenland, met binnenlands shopverlies tot gevolg. Onze Vlaamse kmo's moeten met gelijke wapens kunnen strijden met de buitenlandse concurrenten. Enkel als onze eigen e-commercebusiness sterk staat in binnen- en buitenland, kan e-commerce zorgen voor extra werkgelegenheid.

De sleutels liggen voornamelijk op federaal niveau, zoals mevrouw Fournier zegt. Deze week is er nog een rondetafelgespek geweest met werkgevers van de distributiesector en de vakbonden, om de mogelijkheid van nachtarbeid te bekijken. Hierbij moet worden gefocust op de sectoren die het nodig hebben en op wat belangrijk is. Het moet om duurzame en kwaliteitsvolle jobs gaan in de e-commerce. Met duurzaam bedoel ik dat we ons moeten durven af te vragen tegen welke prijs we onze Vlaamse en Belgische e-commerce een boost willen geven. Versta me niet verkeerd, maar we moeten ons afvragen of we wel willen dat die mensen voor ons 's nachts werken, omdat wij als consument op onze wenken bediend willen worden. De argwaan in Vlaanderen is er. De werk-omstandigheden bij Amazon en Zalando moeten we in het oog houden.

Ondanks het feit dat we laatbloeiers zijn, zoals mevrouw Fournier zegt, zijn we toch bezig met een inhaalmanoeuvre. In de global retail e-commerce index, de jaarlijkse rangschikking van het groeipotentieel van dertig landen op het vlak van e-commerce, is België de sterkste stijger. We zijn opgeklommen tot plaats negen, hoger dan Nederland zelfs. Nogmaals, de jobs moeten hier worden gecreëerd en de winsten uit onlinehandel moeten een meerwaarde bieden voor ons land. Ik kijk uit naar de analyse van het Agentschap Ondernemen, waarnaar u hebt verwezen, minister, en naar wat het concrete actieplan zal inhouden voor Vlaanderen.

Ik heb een bijkomende bezorgdheid voor de fysieke kleinhandel. Deze mensen mogen de boot van e-commerce niet missen. Het is gemakkelijker gezegd dan

gedaan voor hen. Het opzetten van een webwinkel naast de fysieke winkel vergt heel veel kennis, werk en investering. Dat geldt ook voor het onderhoud van een onlinewinkel. Daarvoor moeten ze een beroep doen op hoogopgeleide profielen, die moeilijk vindbaar zijn op de arbeidsmarkt of hoge loonkosten meebrengen. Het is niet van niet willen, eerder van niet kunnen. De return on investment is absoluut niet zeker of duurt heel lang. De opbrengsten van de webshop laten vaak lang zich wachten.

Minister, laat die handelaars niet in de kou staan. Kunt u hen een gericht aanbod doen van middelen of incentives, zodat zij mee op de kar van e-commerce kunnen springen?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Collega's, ik begrijp de bezorgdheden wel, maar ik wil ervoor waarschuwen dat we e-commerce niet als de vijand moeten zien, maar als een uitdaging en een mogelijkheid om nieuwe jobs te brengen en nieuwe handelsactiviteiten naar België te trekken. Ik onderken met elk van u dat de kmo-sector in ons land bijzonder groot is en dat ook de kleinhandelsactiviteiten zeer belangrijk zijn. Maar nogmaals, dat is iets anders. We moeten die niet tegenover elkaar zetten, maar kijken hoe we net die synergie kunnen bereiken.

De digitale agenda die federaal wordt uitgerold, stelt meteen een aantal uitdagingen scherp. Vandaag kunnen we niet anders dan vaststellen dat we achterop hinken. Een groot stuk van de sector is al naar Nederland getrokken, omdat daar wel bepaalde mogelijkheden zijn. Daar hebben onze kleinhandelaars ook niets aan. Minister, naast het federale luik, welk flankerend beleid kan Vlaanderen voeren, zonder aan dubbel werk te doen, maar om toch efficiënt en krachtadig deze uitdagingen tegemoet te kijken?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik begin met een uitgangspunt: voor mij moeten wij niet ondernemen, maar de ondernemers. Zij moeten de beslissingen nemen en de keuzes maken, wij moeten dat niet doen. Wat moeten we wel doen? Twee dingen. Ten eerste moeten we drempels wegnemen en ten tweede moeten we sensibiliseren, de ondernemers van een aantal zaken bewustmaken. Dat is onze rol als overheid.

Mijnheer Schiltz, u hebt het net nog naar voren gebracht. De rollen zijn mooi verdeeld: het wegnemen van drempels is grotendeels een federale bevoegdheid. Dat gaat om de hinderpalen die de competitiviteit van onze eigen handelaars, actief in e-commerce, in de verdrukking brengen ten opzichte van de buitenlandse collega's.

Ik kijk naar wat Comeos onder de aandacht heeft gebracht. Ook in dit parlement werd dat reeds vroeger aangekaart. Ik zie een viertal knelpunten: de handhaving van fiscale regels ook voor buitenlandse aanbieders, de consumentenwetgeving die in België soms strenger is, het ontbreken van een online betalingssysteem, zoals iDEAL in Nederland, dat algemeen wordt aanvaard en vertrouwd, en de mogelijkheden van nachtarbeid. Die vier thema's vragen federale maatregelen. U hebt gesproken over de intenties van minister Peeters en het plan van minister De Croo. Laat ons hopen dat zij de drempels meer en meer wegnemen, zodat onze handelaars en mensen die e-commerce willen doen, dat ook kunnen doen.

Wat kan Vlaanderen doen? Wij moeten ons uiteraard concentreren op onze bevoegdheden. De focus ligt op inspiratie. We hebben een lopend project Commerciële Inspiratie, waarbij we handelaars helpen om hun winkelconcepten

aan te passen aan de noden van vandaag, met speciale aandacht voor de digitale dimensie. Dat loopt nog tot 2017. We hebben ook thematische peter-schapsprojecten rond e-commerce, de SYNTRA-opleidingen webondernemer en projecten rond logistieke aspecten van e-commerce van het Vlaams Instituut voor de Logistiek. Dat zijn enkele voorbeelden van onze acties. Dat is ook onze job: opleiding en ondersteuning aanbieden.

Dat actieplan is effectief in opmaak. Het vertrekt vanuit de filosofie – misschien niet wat u verwacht – dat niet elke handelaar per se een webwinkel nodig heeft, maar dat elke handelaar wel moet nadenken over hoe hij omgaat met de uitdaging van e-commerce. Elke handelaar moet zich voldoende bewust worden van zijn specifieke 'value proposition' en het klantensegment van zijn handelszaak. De nood aan een actieve e-commercestrategie en het uitbouwen van een goede webwinkel is in sterke mate afhankelijk van factoren zoals prijsgevoeligheid en klantendemografie, die verschillen per sector en per product. In die zin kan een e-commercestrategie er evenzeer in bestaan doelbewust te kiezen om extra in te zetten op niet-digitale aspecten, zoals de 'in store'-beleving of de dienst-na-verkoop.

In die zin zal ons actieplan erop gericht zijn handelaars te sensibiliseren en te wapenen zodat ze op verscheidene manieren, die passen bij de eigenheid van hun business, kunnen omgaan met de uitdagingen van e-commerce. De bedoeling is dat ze bij elke stap richting e-commerce bewust gaan reflecteren of die stap vanuit hun product en positie op de markt een meerwaarde is of niet.

Zoals gezegd, is het actieplan nog in ontwerp. We gaan voor drie luiken: sensibiliseren, oriënteren en faciliteren. Het gaat om het bewustmaken van het belang van online aanwezigheid en de uitdagingen, wegwijs maken via inspirerende voorbeelden, met tools om het beslissingsproces te onderbouwen. Dat is complementair met de federale plannen, die zich richten op het wegwerken van juridische, fiscale en parafiscale obstakels. We zullen dat in nauwe samenwerking met de ondernemersorganisaties in de markt zetten, mevrouw Remen. Daarvoor hebben we een goede traditie. Zij weten hoe ze hun leden moeten bereiken.

In extra middelen voor experimenten met kleinschalige projecten heb ik niet voorzien. Ik wil de middelen die we hebben inzetten op sensibilisering. We willen handelaars bewegen tot nadenken en hen eventueel tools geven om zich te positioneren.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Mevrouw Remen, u zegt dat we nachtarbeid in vraag moeten durven te stellen. Er is een verschil tussen het toelaten van nachtarbeid en het al dan niet toelaten van werken in erbarmelijke omstandigheden. Ik heb soms het gevoel dat u die twee aan elkaar koppelt. We moeten nachtarbeid toelaten, maar werken in erbarmelijke omstandigheden kan niemand tolereren. Het in vraag stellen van nachtarbeid vind ik wel een brug te ver. *(Opmerkingen van mevrouw Grete Remen)*

Minister, u hebt gelijk dat heel veel federale bevoegdheid is. Hopelijk zullen de federale ministers er snel werk van maken om het te kunnen uitvoeren.

Ik heb een beetje een dubbel gevoel. De lokale handelaar moet er ook open voor staan. Het initiatief 'Commerciële Inspiratie' dat u aanhaalt, is gegroeid vanuit West-Vlaanderen en is nu over heel Vlaanderen verspreid. We hebben dat ook in onze stad aan de handelaars aangeboden, en ik was een beetje ontgoocheld over het lage aantal inschrijvingen. Uw luik van het Vlaams plan over sensibiliseren en bewustmaken, is erg belangrijk. Soms is het huilen met de pet op. Er zijn nog steeds handelaars die geen e-mail hebben en die niet weten hoe ze met een computer

moeten werken. Het is een beetje jammer dat die mensen niet meegaan in die tendens. Sensibiliseren, bewustmaken en faciliteren zullen erg belangrijk zijn. UNIZO of andere werkgeversorganisaties en de steden kunnen hierin een rol spelen.

Ik ben vol verwachting voor uw actieplan, maar u hebt niet gezegd wanneer het klaar zal zijn. Ik vrees dat u dat ook niet zult zeggen, omdat we dan weer te snel een opvolgingsvraag zullen stellen, en dat wilt u vermijden.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik ben uitermate tevreden met uw antwoord. We delen dezelfde uitgangspositie. Het is aan de kleinhandelaars en het economisch weefsel om hierop te reageren, niet om massaal de e-commerce in te duiken maar wel om duidelijk hun positionering ertegenover te bepalen. De tendensen gelden ook voor grote winkels en winkelcentra waarin het boetiekgegeven steeds meer naar voren komt. Dat is voor de steden die in het buitenland geroemd worden, een uitermate grote troef. Het is zaak om handelaars net te overtuigen om niet te proberen een halfslachtige e-commercestrategie op te zetten, maar om zich juist harder te focussen op hun kernactiviteit. Dat biedt hun een toegevoegde waarde in het economisch weefsel.

Ik kijk uit naar uw instrumenten. Het is goed dat we ze een handje helpen. Kleinhandelaars hebben vaak minder bedrijfsstrategische instrumenten ter beschikking. Ze hebben ook niet de financiële slagkracht om externe expertise aan te werven. Als de Vlaamse overheid hun een toolbox kan aanreiken, dan hoeven ze de moderne ontwikkelingen op het gebied van e-commerce zeker niet te vrezen.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): Ik heb ervoor gepleit om de jobs in het binnenland te houden. Nachtarbeid is zeker van belang, maar ook een flexibele arbeidsmarkt. De hoge loonkosten spelen hierin ook een rol. We kunnen er niet meer omheen. Ik bedoelde dat de nachtarbeid kwaliteitsvol en duurzaam moet zijn. Ik ben er zeker niet tegen omdat het een belangrijke tool is om e-commerce te ontwikkelen in Vlaanderen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Fournier, u hebt gelijk dat ik geen datum zal geven. Ik wil dit degelijk afwerken en met de werkgeversorganisaties bespreken zodat ze het mee uitrollen. Pas dan kan ik zeggen wat en hoe. Hoe sneller, hoe beter.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): U geeft geen timing. Als het actieplan klaar is, wilt u er dan zelf mee naar de commissie komen? (*Instemming*)

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de rol van referenten bij het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) – 1921 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Minister, we hebben al wat gecommuniceerd over de rol van referenten bij het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) in het kader van de evaluatie van financieringsaanvragen voor onderzoeksprojecten. Ik heb daar nu een beleidsvraag over.

Wanneer bij het FWO een project wordt ingediend, zijn er drie momenten van beoordeling: een eerste nazicht of de aanvraag aan alle formele vereisten voldoet, een tweede beoordeling van het project door internationale referenten wier expertise nauw aansluit bij de onderzoekstopic en een finaal verdict door een van de dertig expertenpanels.

De evaluatieprocedure is op zich oké en werkt goed. Het is vergelijkbaar met wat andere instellingen doen. Daarover gaat het niet. De twee laatstgenoemde beoordelingen worden door het FWO gerangschikt in percentielen. Op basis hiervan wordt finaal beslist welk project van middelen wordt voorzien en welk niet. Met een slaagkans van ongeveer 14 procent en een bijkomende besparing vanuit de Vlaamse Regering op het FWO, is het voor onderzoekers zeer belangrijk dat het resultaat van de beoordeling van hun FWO-projectaanvraag duidelijk en transparant wordt gecommuniceerd.

Het oordeel van de internationale referenten, de tweede fase, dient hierbij niet onderschat te worden. De wetenschap heeft dermate veel takken dat het zelfs met dertig expertenpanels onmogelijk is om alle thema's goed te vertegenwoordigen, terwijl elke indiener van een aanvraag uiteraard recht heeft op een gelijke behandeling door een objectieve mede-expert. De reactie van de minister op vraag 3 in schriftelijke vraag nummer 435 is dan ook vreemd in het licht van de belangrijke rol die referenten spelen, alsook in het kader van de uitvoerige procedures die bestaan om referenten te selecteren.

In een geest van openheid gaf het FWO in 2014 voor het eerst in haar geschiedenis aan projectaanvragers ook het resultaat van de ranking van de referenten naast de ranking van het expertenpanel. Pogingen om via schriftelijke vragen gegevens te verkrijgen over beide rangschikkingen, kenden geen succes, daar de minister aangaf niet over deze data te beschikken. Dat is vreemd en verbaasde mij omdat, wanneer het FWO een aanvrager een ranking van de beoordeling van zijn project door de referenten meegeeft, deze beoordelingen toch ergens gecentraliseerd moeten worden opdat deze rangschikking kan gebeuren. Zowel voor het beleid als voor de transparantie van ons kader voor wetenschappelijk onderzoek zou het nuttig zijn dat de Vlaamse overheid beschikt over zowel de ranking van FWO-projecten door de expertenpanels als door de referenten.

Minister, bent u bereid om het FWO te gelasten de finale beoordelingen van de referenten per cluster per jaar te bundelen en toe te voegen aan de jaarlijkse rapportering van het FWO? Indien niet, betekent dit dan dat u de rol van de referenten binnen het FWO in heroverweging neemt? Gezien de lage slaagkans van FWO-projecten en de bijhorende hoge nood aan transparantie, ziet u andere mogelijkheden om voor de Vlaamse overheid extra informatie in te winnen over de werking van het FWO?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, collega's, het lijkt mij weinig toegevoegde waarde te bieden om het FWO op te dragen de finale beoordelingen van de referenten per cluster per jaar te bundelen en toe te voegen aan de jaarlijkse rapportering. Het gaat hier over honderden verslagen over individuele projectaanvragen. De gefinancierde aanvragen worden jaarlijks gepubliceerd in het jaarverslag van het FWO en aangekondigd op de FWO-website. Alle aanvragers krijgen uiteraard wel in detail de documenten op basis waarvan het FWO-expertpanel tot zijn eind conclusie en rangschikking is gekomen. Het lijkt mij de juiste manier: individueel kan men het krijgen, maar het te bundelen, lijkt me geen toegevoegde waarde te hebben.

Aangezien de FWO-evaluatieprocedure hoog wordt ingeschat op basis van Europese benchmarking, zie ik geen dringende nood deze op korte termijn bij te

sturen. In het kader van de huidige transitie waarbij ook voormalige IWT-instrumenten worden ingekanteld, zal dit aspect aan bod zal komen.

Het FWO rapporteert nu reeds uitvoerig en gedetailleerd. Jaarlijks publiceert het FWO een gedetailleerde bestedingsanalyse. U weet ongetwijfeld waar u die kunt vinden. Daarin staat alle informatie over de programma's die door het FWO worden beheerd. Daarnaast bevat het jaarverslag van het FWO een aangepaste pdf met alle rapporteringen, zoals bepaald in het samenwerkingsakkoord. De rapporteringsplicht zal ook onderwerp uitmaken van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst. Het FWO verstrekt op basis van de regels rond openbaarheid van bestuur en rekening houdend met de privacywetgeving ook alle informatie aan derden indien hierom gevraagd wordt.

Het FWO organiseert ook op regelmatige basis infosessies waar de programma's en procedures toegelicht worden. Ik denk dus dat er veel openheid en transparantie is. Ik zie niet de noodzaak om in te gaan op het voorstel.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp·a): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik onthoud twee zaken. Ik weet niet of ik het goed heb begrepen, maar u had het over de inkanteling van het IWT en dat u het dan eventueel in aanmerking zou willen nemen. Heb ik dat goed begrepen?

Minister Philippe Muyters: Ik heb gezegd dat er onderdelen, voormalige instrumenten van het IWT, worden ingekanteld. Dan zal ik de evaluatieprocedure zoals ze nu bestaat, nog altijd wel eens opnieuw kunnen onderzoeken. Misschien moet er hier of daar iets worden aangepast door nieuwe instrumenten die binnenkomen. Ik zal dat dan onderzoeken. Dat bedoel ik.

De heer Jan Bertels (sp·a): Dat is al duidelijker, en daar ben ik dan minder tevreden mee.

Minister, de procedure voor het aanstellen van referenten is redelijk zwaar en telt terecht zware voorwaarden zodat de 'meest geschikte' referenten kunnen worden aangeduid. Onzes inziens en ook volgens de onderzoekswereld, is het toch wel nuttig om de rangschikking van de referenten te kennen. U hebt gezegd dat dat individueel gebeurt, maar het betekent ook dat er een rangschikking wordt gemaakt. De rangschikking van de referenten en de rangschikking van het wetenschappelijk panel zijn niet noodzakelijk dezelfde, wat normaal is. Er zijn verschillen, zeker met betrekking tot de kleine disciplines waar de basiskennis in de expertenpanels niet altijd even groot kan zijn. Dat is geen verwijt maar gewoon een vaststelling. Men kan niet alles afdekken.

Er is soms wel eens discussie over een verschillende rangschikking. Volgens ons zou het nuttig zijn om in transparantie te weten waarom er een verschil is en of het verschil groter is in bepaalde disciplines. Het zou voor de transparantie en voor de nood aan onderzoekopdrachten wel een belangrijk element zijn. Het verbaast me een beetje dat u daar niet wilt op ingaan.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Bertels, ik begrijp de finaliteit van de vraag echt niet. Ik hoop dat ik het verkeerd heb, maar wat is het kernpunt van de evaluatieprocedure van het FWO? Dat is zorgen dat de excellentie aan bod komt, dat de beperkte budgetten – te beperkte – bij de juiste projecten terechtkomen. We gaan er toch niet voor pleiten om de politiek een of andere bemoeienis te laten doen? We hebben er in 2007 heel duidelijk voor

gekozen om dat over te laten aan de referenten, aan de expertenpanels. Er is nu een goed systeem waar de politiek buiten staat. Ik hoop dat we niet voor het omgekeerde pleiten en er op een of andere manier impact op willen hebben.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp-a): Mijnheer Diependaele, ik wil er geen politiek spel van maken en ik denk dat ik het woord 'politiek' in de evaluatieprocedure zelfs niet heb gebruikt. Het gaat daar zelfs helemaal niet over. Als u dat meende te verstaan, dan bent u een slechte verstaander. Het was absoluut niet de bedoeling.

Mijn enige vraag was: er worden rangschikkingen opgemaakt over referenten en expertenpanels. Ik ben begonnen met te zeggen dat het evaluatiesysteem goed is. Dat betwisten we niet. Volgens mij kan het nog ietsje beter voor een aantal disciplines die zich minder vertegenwoordigd voelen in de expertenpanels. Ik zal het nu zo maar klaar en duidelijk zeggen. Het is zeker geen politicus die moet beslissen, dat heb ik absoluut niet gezegd, maar net het omgekeerde. We willen wel even weten waarom die verschillen bestaan. Er zijn twee expertenpanels en individuele referenten die beoordelingen maken. Dat er verschillen zijn, is normaal. Dat is geen probleem. We willen gewoon weten waar die verschillen liggen. Het kan alleen maar de evaluatieprocedure verduidelijken en verfijnen. Meer niet. U mag proberen er een politiek spel van te maken, maar dat was absoluut niet mijn bedoeling maar misschien wel de uwe.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): U moet niet zo snel op uw tenen getrapt zijn, mijnheer Bertels. Ik heb gezegd dat de finaliteit van uw vraag mij niet helemaal duidelijk was. Ook binnen die expertenpanels zitten verschillen. Gaan we die dan ook opvragen?

U geeft zelf aan dat bepaalde kleinere groepen blijkbaar ondervertegenwoordigd zijn. Dat betekent dus dat u daar vanuit de politiek een oordeel over velt. Het enige oordeel dat bij die beoordeling telt, is de excellentie. Ik speel hier helemaal geen politiek spel. Ik vroeg gewoon naar de finaliteit van uw vraag.

De heer Jan Bertels (sp-a): Ik heb de finaliteit proberen toe te lichten, mijnheer Diependaele. Er bestaan in de wetenschappelijke wereld wel enige vragen over de rangschikking van die twee. Ik vroeg gewoon of die rangschikking transparant kan worden gemaakt. De minister is daar nog niet toe bereid, heb ik begrepen.

Minister Philippe Muyters: Ik ben daar inderdaad niet toe bereid, omdat ik denk dat we dan in een discussie terecht komen die ik niet nodig vind.

De heer Jan Bertels (sp-a): Minister, u weet ongetwijfeld ook dat die discussie er nu ook is. Alleen is ze nu nog minder transparant, want men krijgt die gegevens niet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lieve Maes aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de Plantentuin te Meise – 1986 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Lieve Maes (N-VA): Minister, de Plantentuin van Meise was in het verleden een druk besproken dossier. Mijn partijgenoot Mark Demesmaeker heeft daar in deze assemblee talloze vragen over gesteld. Hij moest het wel altijd hebben over een tijdstip van overdracht, aangezien de uitvoering van het

akkoord uit 2001 maar bleef aanslepen. Tot vorig jaar dan, want tot mijn grote tevredenheid werd de Plantentuin begin 2014 eindelijk officieel overgedragen aan Vlaanderen, dat daar al jaren vragende partij voor was.

Het feit dat de overdracht zo lang aansleepte, en er ondertussen dus niet geïnvesteerd werd, heeft er wel voor gezorgd dat de Plantentuin veel van zijn grandeur verloren was. De infrastructuur was er steeds slechter aan toe, het personeel verkeerde jarenlang in onzekerheid. We zijn tevreden dat dergelijke zaken nu tot het verleden behoren.

Het feit dat we nu bevoegd zijn voor deze instelling, brengt natuurlijk ook een verantwoordelijkheid met zich mee. Er is werk in de Plantentuin en het is aan deze regering om de nodige maatregelen te nemen opdat de werking niet verloren gaat en het niveau van het wetenschappelijke onderzoek op peil kan worden gehouden, en indien mogelijk nog vooruit kan gaan. We waren dan ook tevreden dat u vorig jaar alvast de nodige investeringen hebt gedaan in apparatuur en de digitale ontsluiting van de erfgoedcollecties.

De Plantentuin is nu iets meer dan een jaar in Vlaamse handen. Kunt u ons vertellen welke zaken het afgelopen jaar aangepakt werden? Welke budgetten werden vrijgemaakt voor de werking van deze instelling? In uw persmededeling van enkele maanden geleden sprak u over een investeringsplan om de infrastructuur de komende jaren stapsgewijs te vernieuwen. Kunt u daar wat meer uitleg bij geven? Welke investeringen zullen er dit jaar en de volgende jaren gebeuren? Hebt u er al zicht op wanneer het in de Plantentuin eindelijk weer 'business as usual' zal zijn en er geen inhaalbewegingen meer nodig zullen zijn? Werkt u in dit verband ook samen met de minister voor Toerisme? Zo ja, hoe zijn de taken verdeeld?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Maes, het budget van 2014 bedroeg na de tweede begrotingsaanpassing 12,3 miljoen euro, waarvan zo'n 10,8 miljoen euro voor de dotatie. Het budget van 2015 is 13,6 miljoen euro, waarvan 10,6 miljoen euro voor de dotatie. Vanaf 2015 zullen er jaarlijks 5 miljoen euro aan FFEU-middelen (Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven) vrijgemaakt worden voor de Plantentuin, en dat gedurende vijf jaar.

In 2014 werd ook al 1,9 miljoen euro vrijgemaakt voor de vervanging van wetenschappelijke apparatuur en de digitale ontsluiting van de erfgoedcollecties. In 2014 werden vooral dringende herstellingen en veiligheidswerken uitgevoerd. Daarnaast werd de heraanleg van de serres voortgezet en werd de buitenschil van de iconische Balatserre gerenoveerd. Een aantal verouderde dienstvoertuigen en machines konden worden vervangen.

Vanaf 2015 wordt uitvoering gegeven aan het masterplan dat in 2009 is opgesteld. Het investeringsplan van de Plantentuin voorziet zelf al in een gefaseerde uitvoering van dat plan. Volgens die fasering zal de realisatie van het masterplan twaalf jaar in beslag nemen, in drie gedeeltelijk overlappende fases. Een snellere uitvoering zou mogelijk zijn, maar dat zou betekenen dat de Plantentuin voor een langere periode gesloten zou moeten worden voor het publiek. De spreiding van de werken houdt wel – dat geef ik graag toe – het risico in dat je soms extra geld verliest doordat je al noodreparaties moet doen aan bepaalde gebouwen. Vandaag bevinden sommige gebouwen zich immers in zeer slechte staat. Sommige regels inzake brandveiligheid komen daardoor ook in het gedrang.

Ik overloop even de drie fases. De eerste fase is de aanleg van de onthaalinfrastructuur, het afwerken van de renovatie van de binnenkant van het

Plantenpaleis, de renovatie van de folies en de aanleg van een nieuw serrecomplex. Dat loopt van 2015 tot 2019. Die fase kost zo'n 22 miljoen euro. Zoals gezegd, is in 2015 de eerste van vijf schijven van FFEU-middelen vrijgemaakt. Fase twee behelst de uitbreiding en renovatie van het herbariumgebouw, de renovatie van het stookgebouw, de realisatie van een nieuw technisch gebouw, de heraanleg van wegen en de renovatie van de pachthofzone. Dat loopt van 2018 tot 2023. De kostprijs is 38,8 miljoen euro. Fase drie ten slotte omvat de renovatie van het oude herbariumgebouw, de renovatie van de oranjerie en de aanleg van een kindertuin. Die fase loopt van 2021 tot 2026 en zou 37,6 miljoen euro kosten.

Alles samen kom ik aan 98,7 miljoen euro, exclusief dringende werken. Voor de uitvoering van het masterplan beschikken we over de schijven van het FFEU, waarvan de eerste, van 5 miljoen euro, voor dit jaar is gepland.

In 2026 zou alles dus afgerond moeten zijn. Collega Weyts, bevoegd voor toerisme, heeft de Plantentuin in zijn beleidsnota opgenomen als een van de strategische hefboomprojecten. In het kader van het impulsprogramma krijgt de Plantentuin van Toerisme Vlaanderen een toelage voor de renovatie van twee kassen van het serrecomplex. Strategisch overleg wordt gepland om te bepalen welke bijkomende middelen Toerisme kan vrijmaken om het masterplan eventueel versneld uit te voeren. Daarmee maakt Vlaanderen duidelijk dat we inzetten op de Plantentuin en er, ook in deze budgettaire zeer moeilijke tijden, maximaal geld voor blijven uittrekken. We nemen duidelijk onze verantwoordelijkheid.

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Lieve Maes (N-VA): Ik kan alleen maar tevreden zijn met dit uitgebreid antwoord. Het is verstandig de werken in fasen uit te voeren en de Plantentuin niet te sluiten. Ik stel vast dat het geheel ongeveer zal zijn afgewerkt wanneer ik met pensioen ga. Dat is goed om te weten.

Een klein schoonheidsfoutje wil ik nog wel signaleren. Tik je in Google 'Plantentuin Meise' in, dan verwijzen de eerste drie zoekresultaten nog naar websites van fgov.be.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Dat laatste zal ik nakijken. En wat het eerste betreft, mevrouw Maes, ik zou er niet zo zeker van zijn dat u dan met pensioen kunt gaan.

Mevrouw Lieve Maes (N-VA): Ik heb al een paar jaar reserve ingecalculleerd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het start-up plan van de Federale Regering – 1992 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het stimuleren van crowdfunding naar aanleiding van het start-up plan – 1993 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy (CD&V): Een maand geleden lanceerde minister De Croo een start-up plan, en als ik me niet vergis, is er sinds kort ook een ontwerp

van koninklijk besluit. Het plan bevat een reeks interessante topics die op het ogenblik onderbelicht blijven. Het gaat om belangrijke belastingverminderingen voor investeringen in kapitaal voor micro-ondernemingen en start-ups. Zeker nu velen op zoek zijn naar meer rendement voor hun spaargeld, zullen misschien meer mensen naar de nieuwe maatregelen kijken dan men op het ogenblik denkt. Ik heb de concrete ontwerp teksten nog niet gelezen en misschien is het systeem meer gemoduleerd dan tot nog toe in de media werd vermeld, maar het zou gaan om een belastingvermindering van 45 procent voor aandelen voor micro-ondernemingen en 30 procent voor start-ups. Dat is toch zeer aantrekkelijk.

In het verleden werd steeds geprobeerd om systemen van gerichte belastingvermindering uit te werken in samenspraak met de gewesten, om ze bij hun economisch beleid te laten aansluiten. Hebt u, minister, over de uitvoering van deze plannen al contact gehad met uw federale collega De Croo? Zo nee, bent u van plan daarover contact te nemen? Misschien is het interessant de inspanningen te coördineren, want ik denk dat het plan meer impact kan hebben dan het tot nog toe aandacht kreeg.

Maatregelen in verband met crowdfunding, die ook in het start-up plan zitten, werden eigenlijk eerst gelanceerd door de Vlaamse Regering. Ze wilde deze aan de Winwinlening koppelen. Daar zijn al vragen over gesteld, maar plots komt het onderwerp federaal in een stroomversnelling terecht, omdat daar wordt voorzien in een vermindering in de personenbelasting voor investeringen via gereglementeerde platformen. Nu is het reglementeren van platformen een Vlaamse bevoegdheid, en zeker daarvoor is een samenwerking tussen Vlaamse en federale overheid belangrijk. Ik zeg dat niet omdat ik de zaken wil vertragen, al moet ik eerlijk toegeven dat ik altijd veel inspanningen heb gedaan om de plafonds voor crowdfunding te verhogen, maar er nooit zomaar een fiscale turbo op heb willen zetten. In dit dossier moeten we volgens mij zeer voorzichtig zijn bij het bepalen welke projecten in aanmerking komen voor fiscale vermindering en welke niet. Op relatief korte termijn zullen we namelijk geconfronteerd worden met een pak mislukkingen. Dat is nu eenmaal eigen aan dergelijke projecten. Op zich is dat geen probleem, alleen is de overheid via de belastingvermindering betrokken partij en gaat het bij crowdfunding vaak toch om zeer risicovol kapitaal. De reglementering van de platformen voor crowdfunding is dan ook van kapitaal belang voor de geloofwaardigheid van crowdfunding op lange termijn.

Wat denkt de minister daarover? Is er al overleg geweest? Komt er overleg?

De voorzitter: De heer De Clercq heeft het woord.

De heer Mathias De Clercq (Open Vld): Minister De Croo heeft inderdaad een aantal zeer interessante opportuniteiten geschapen zoals belastingkortingen voor start-ups. De signalen in de sector – ik kan spreken voor mijn eigen stad, die een sterke start-up-stad tout court is geworden – zijn wel zeer positief. Ook op het vlak van crowdfunding, lagere loonkosten en investeringsbevorderende maatregelen en dergelijke meer zit er heel wat in. Minister, het is belangrijk dat Vlaanderen die maatregelen inderdaad kracht bijzet. U beschikt over een aantal zeer interessante kanalen en aanspreekpunten voor onze ondernemers. Inderdaad, het Agentschap Ondernemen en de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen zijn toch belangrijke knooppunten voor onze ondernemers, groot of klein, in de sector. Daarom ben ik ervan overtuigd dat het goed is dat we die maatregelen inderdaad bekend maken door te informeren en via de mooie netwerken die we toch wel hebben op ons Vlaamse grondgebied, zodat de ondernemers er maximaal gebruik van kunnen maken.

Hoe denkt u het Vlaamse beleid op dit plan te laten aansluiten? Denkt u eraan die toch wel aanlokkelijke interessante fiscale federale maatregel te communiceren via de diverse kanalen waarover u en onze Vlaamse Regering beschikken, in het

belang van de ondernemers? Daar doen we het immers voor. Wat het verhaal van crowdfunding betreft, zijn er heel wat mogelijkheden. Uit de studie KPMG Stibbe, waar we vorig jaar kennis van konden nemen, blijkt het potentieel, ook in vergelijking met de buurlanden als het Verenigd Koninkrijk en Nederland. Hoe staat het momenteel met de uitrol van dit verhaal in ons Vlaamse Gewest? Hoe kijkt u ook op dat punt naar het federale initiatief? Wat zou u kunnen ondernemen om dat te kunnen ondersteunen en om in informatiedoorstroming te voorzien?

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp-a): Ik zou een aanvulling willen doen los van de start-up die vandaag wordt besproken. Heel veel federale maatregelen zijn er eigenlijk ook ten behoeve van onze Vlaamse ondernemers. Zij kunnen er uiteraard ook gebruik van maken. De opmerking die vandaag wordt gegeven daaromtrent geldt ook voor zoveel andere maatregelen die worden genomen. We zien vandaag nog altijd dat onze ondernemers de weg naar de verschillende maatregelen niet altijd kunnen vinden, zowel op Vlaams als op federaal niveau. Ik denk heel simpelweg aan de wet op de continuïteit van de ondernemingen. Die wetgeving is aangepast, blijkt een succes te zijn, maar de kennis daarvan bij de ondernemers is nog te klein, waardoor de aanvragen om een tijdelijke betalingsstop te kunnen krijgen en die aan veel bedrijven in moeilijkheden ademruimte zouden kunnen geven, vandaag nog te weinig in de praktijk worden gebruikt. De vraag is in hoeverre daar in de toekomst een verbetering, een transparantie komt, ook mee ter ondersteuning van de bedrijven die wij toch zo belangrijk vinden.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik zal me vooral focussen op de vragen over het start-up-plan. We informeren de bedrijven natuurlijk overal waar we kunnen. Ook vereenvoudigen van het instrumentarium is daarin een belangrijk aspect. U weet dat ik daarmee bezig ben en dat daar de eerste stappen worden gezet.

Eerst over het start-up-plan. Er is geen overleg geweest, ondanks de duidelijke raakpunten die er zijn met het Vlaams beleid, maar dat is op zich geen probleem. Dat is niet verplicht. Ook in het verleden is het vaak gebeurd dat er maatregelen werden genomen die in elkaars verlengde liggen. Het plan draagt zonder twijfel bij tot de doelstellingen inzake crowdfunding. Het stimuleert ook het ondernemerschap, in het algemeen, en op het vlak van investeringen met private middelen in pas opgerichte ondernemingen. Bovendien laat het de loonkosten dalen, waardoor het ondernemersklimaat verbetert en de competitiviteit van onze ondernemingen stijgt. Ik juich het plan om die redenen toe.

De Federale Regering richt zich met het start-up-plan uiteraard op een doelgroep, namelijk de innovatieve starters, waar ook in het Vlaamse landschap een uitgebreid ondersteuningsaanbod voor bestaat. Collega De Clercq, op dat punt is het wel nodig om de zaken naast elkaar goed duidelijk te maken aan de bedrijven. Ik zal daarover in een latere fase met collega De Croo contact opnemen om te zien of we daar samen iets rond kunnen doen, zodat het voor elk bedrijf duidelijk is welk instrument het best voor welk doel kan worden gebruikt.

De Federale Regering doet dat in dit geval vanuit haar eigen bevoegdheid inzake personenbelasting en bedrijfsvoorheffing. Er kan uiteraard gesteld worden dat de federale overheid heel dicht bij enkele maatregelen komt die we ook binnen de Vlaamse overheid hebben, of waarvoor we in het regeerakkoord ambities hebben uitgedrukt. Zoals u weet, ondersteunen wij vanuit de Vlaamse overheid onder andere de werking van de Business Angels met een werkingssubsidie voor BAN-Vlaanderen. Met de maatregelen lijkt de federale overheid nu in te spelen op die gecreëerde dynamiek vanuit de investerende Business Angel, of crowdfunder, en ook op dat vlak de nodige voordelen te bieden. Op die manier geven we nog

meer incentives om nog meer private middelen te mobiliseren voor investeringen in bedrijven, wat ik een goede zaak vind. Ik blijf ook wel altijd onderstrepen dat we aan wie wil investeren, duidelijk moeten maken dat dit geen spaarboekje is. Risico's verbonden aan de investering moeten blijvend bekend worden gemaakt.

Ik denk dat we hier op elkaar inspelen. Ik ga dan ook in op uw vraag om met mijn collega contact op te nemen en na te gaan hoe we dit samen kunnen uitrollen. Op die manier moet het voor een bedrijf duidelijk worden wat het waar moet vragen.

De taxshelter vertoont gelijkenissen met de Winwinlening en met de ambitie die we hebben uitgedrukt in het regeerakkoord om het toepassingsgebied van de Winwinlening te verruimen, bijvoorbeeld naar kapitaalparticipaties. Ik kijk nu vooral uit naar de concrete juridische uitwerking van de federale voorstellen zodat we de startende ondernemers een coherent geheel kunnen aanbieden.

Tijdens de vorige legislatuur heeft het Agentschap Ondernemen een studie laten opmaken over crowdfunding op basis waarvan de vorige Federale Regering de prospectusverplichting wijzigde. We zien nu dat er een fiscale incentive wordt gegeven.

Ik vind dit een goed plan. Het lijkt me nuttig en zinvol om zeker inzake communicatie na te gaan hoe we de bestaande Vlaamse maatregel en de nieuwe federale maatregel op elkaar kunnen laten aansluiten. Ik zal daarover contact opnemen met mijn federale collega.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Hier zit echt iets in. Op federaal vlak heeft men dit redelijk beperkt gebudgetteerd op 30 of 40 miljoen euro voor heel België. Dit zal veel meer worden gebruikt wanneer het wordt uitgevoerd zoals het aanvankelijk op papier stond, en al zeker wanneer daar een goede communicatie over gevoerd wordt. Als u daar met het Agentschap Ondernemen een goede communicatie over kunt voeren op het moment dat dit in werking treedt, dan zal dit echt door veel mensen worden bekeken. Een belastingvermindering van 30 tot 45 procent doet me denken aan bijvoorbeeld het pensioensparen. Zeker in tijden dat mensen vinden dat ze op het spaarboekje verliezen in plaats van verdienen, zullen ze dit minstens bekijken.

Ik deel uw mening dat het belangrijk is dat wie zijn geld daarin stopt, zich ten volle bewust is van de risico's die hij neemt, zeker wat crowdfunding betreft. It's all out there, alles is mogelijk, er zijn geen regels en businessplannen. Wanneer men na een jaar vaststelt dat een hoop mensen hun geld kwijt zijn omdat ze op platformen in allerlei zaken hebben geïnvesteerd die zijn geflopt – veel meer dan de helft zal floppen –, dan komt het verhaal van crowdfunding in een negatief daglicht te staan, wat ook niet de bedoeling kan zijn. Daarom is die communicatie ook dubbel belangrijk.

Wat de vraag betreft waar dat geld naartoe zal gaan, hoeft Vlaanderen daar dit keer niet bij betrokken te worden, in tegenstelling tot bij de volksleningen die toenmalig minister Vande Lanotte nog heeft gelanceerd en waarbij Vlaanderen mee heeft onderhandeld over het type van infrastructuurprojecten.

Wanneer dat plan er komt en van kracht wordt en wanneer daarover een goede communicatie kan worden gevoerd vanuit de Vlaamse instellingen, zal daar zeker iets van uitgaan.

De voorzitter: De heer De Clercq heeft het woord.

De heer Mathias De Clercq (Open Vld): Ik vind dit een heel goede intentie, dat was ook mijn insteek. Het is goed dat beide ministers in dialoog de diverse positieve maatregelen op elkaar afstemmen en versterken in het belang van het ondernemerschap. Daar is het ons om te doen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de bijkomende middelen voor het ARKimedes II-fonds – 2039 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): De Vlaamse Regering heeft onlangs beslist om het kapitaal van het ARKimedes II-fonds met 50 miljoen euro te verhogen. Minister, u hebt dat gedaan via een kapitaalsverhoging bij de Participatie-Maatschappij Vlaanderen (PMV). Ik moet u de werking van het ARKimedes-fonds niet uitleggen, het mechanisme daarvan is gekend.

Uit het rapport 'De ARK-durfskapitaalregeling II en II, een socio-economische evaluatie' die is opgesteld door de Universiteit Gent en de Vlerick Business School, blijkt dat de dakfondsen ARK I en II samen 222,5 miljoen euro risicokapitaal hebben gemobiliseerd. Ik lees verder in dit verslag: "Aangezien de ARKimedes-regeling in een belangrijke mate heeft beantwoord aan haar doelstellingen en in lijn is met academische en reële best practices, is het onze aanbeveling om te beginnen met de voorbereiding van ARKimedes III."

Blijkbaar hebt u dat niet gedaan, maar hebt u geopteerd voor een kapitaalverhoging voor ARKimedes II.

Bij deze positieve economische evaluatie past wel een kanttekening, in verband met de waarborgen van de fondsen. De aandelen van die fondsen genieten bij een ontbinding een waarborg van 90 procent van de uitgifteprijs, en de obligaties genieten 100 procent kapitaalbescherming. Nu zijn er regelmatig berichten verschenen die rapporteren over geboekte minwaarden. Weliswaar werden die geboekt vanuit een voorzichtigheidsprincipe. Daarbij werd de noodzaak om de waarborgen aan te wenden 'virtueel' ingeschat op tientallen miljoenen euro's. Dat kan natuurlijk sterk worden beïnvloed door exits, en het financieel klimaat is op dit ogenblik aan het opklaren.

Minister, na deze voorbeschouwing kom ik tot enkele redelijk algemene vragen. Ik wacht uw antwoord daarop even af, om dan daarna eventueel met u in discussie te gaan. Welke bijstellingen gaat u nog doorvoeren ten opzichte van het voorgaande beleid, en waarom zijn die bijstellingen noodzakelijk? Wat is de verwachte evolutie met betrekking tot de exits op de bestaande fondsen? Welke impact hebben uw bijstellingen op die garanties? Welke bijdrage verwacht u van de nieuwe impulsen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, geachte leden, soms heb ik de indruk dat het vlotter gaat als het later is, maar ik veronderstel dat dit maar een indruk is.

Samen met de geplande kapitaalsverhoging van ARKimedes II optimaliseert PMV – zoals ik ook heb voorgesteld – de werking van het fonds. Ik denk dat de studie van UGent en Vlerick daar een goede aanzet toe heeft gegeven. Zo is het de bedoeling

dat het ARKImedes II-fonds een rollend fonds van onbepaalde duur wordt, een evergreenfonds. Ik vind dat een prachtige naam. Het krijgt daardoor de mogelijkheid om de opbrengsten uit investeringen opnieuw te gebruiken voor nieuwe investeringsopportuniteiten. Een tweede verbetering is dat het ARKIV's zal kunnen erkennen op elk moment waarop ze zich aanbieden. Nu gebeurt dat met een oproep, en dan heb je de kans dat dingen bij elkaar komen. Met die suggestie, ook van UGent en Vlerick, zouden ze kunnen worden erkend wanneer ze zich aanbieden. Dat lijkt me een goede zaak. Zo zullen ook niet dezelfde investeringsdossiers worden nagejaagd. Op die manier hoeven we niet langer te werken met een formele erkenningsperiode voor ARKIV's, maar kunnen we vanaf nu voortdurend nieuwe fondsvoorstellen bekijken. Zo zal de portefeuille ook beter in de tijd worden gespreid. Dat lijken me allemaal voordelen te zijn. Dat zijn dus de wijzigingen die uit de impactstudie kwamen en waarvan ik aan PMV heb gesuggereerd om ze toch grondig te bekijken. Ik heb begrepen dat PMV daar nu mee aan het werk is.

De ARKIV's van het eerste ARKImedes-fonds zitten volop in de desinvesteringsfase en zullen alles in het werk stellen om hun participaties succesvol te verkopen. Er zijn er al een aantal verkocht en gepland, zowel in 2014 als begin 2015. Ik kan vaststellen dat we in 2014 en begin 2015 hebben kunnen profiteren van dat positieve overnameklimaat waarover u het zelf ook al had.

Aanvullend wil ik ook opmerken dat ook enkele ARKIV's van het ARKImedes II-fonds al in 2015 in staat waren om hun eerste succesvolle exits te realiseren. Zodra het ARKImedes II-fonds zijn pro-ratadeel van die exitinkomsten heeft ontvangen, kunnen we die opbrengsten dan in dat evergreenfonds brengen, en kan er worden geherinvesteerd in investeringsopportuniteiten. Het is wel duidelijk dat dit voor ARKImedes II geldt. Bij ARKImedes I worden de exitinkomsten tot dusver uitgekeerd door de ARKIV's aan het fonds via kapitaalsverminderingen. Dat blijft dus zo bij het eerste fonds, maar bij het tweede krijgen we dat evergreenfonds.

De huidige bijsturingen aan ARKImedes II die ik daarnet al noemde, hebben geen impact op de historische garanties van het eerste ARKImedes-fonds. Het tweede fonds, daarentegen, zal dankzij die bijsturingen beter gespreid zijn, wat de rentabiliteit alleen ten goede zal komen. Dat geldt echter voor het tweede fonds. Bij het eerste kunnen we dat niet doen.

Uiteraard staat de wereld niet stil. Het is dus goed dat we, nadat de middelen voor ARKImedes II waren opgebruikt, daadwerkelijk een nieuwe impuls hebben geregeld, met die extra 5 miljoen euro. Aan de hand van die impactstudie van UGent en Vlerick kunnen we echt wel zeggen dat het instrument een belangrijke katalysator is voor investeringen in Vlaamse groeibedrijven. Ik denk dat de waarde bewezen is. Het wordt ook sterk geapprecieerd in de ondernemings- en investeringswereld. Daarmee stimuleren we op zeer succesvolle wijze private investeringen in onze economie en zorgen we voor innovatie en werkgelegenheid. Als ik dan zie dat, volgens de studie, door het eerste fonds de afgelopen jaren meer dan 5000 jobs zijn gecreëerd in hoogtechnologische en innovatieve sectoren, zoals de ICT en de biotechnologie, dan ben ik daar tevreden mee. Dat daar voor elke euro meer dan een euro vanuit de privésector tegenover stond, lijkt me toch ook een goede zaak. Dan heb ik het over ARKImedes II. Ik ben er ook van overtuigd dat, met de uitbreiding van de middelen en de geplande inhoudelijke wijzigingen, ARKImedes II nog slagkrachtiger en soepeler hierop zal kunnen inspelen, en dat het zijn rol als hoeksteeninvesteerder kan blijven vervullen, ook in de toekomst.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik onthoud dat er op dit ogenblik vanzelfsprekend geen sprong wordt gemaakt naar

een ARKimedes III, maar dat u dus ARKimedes II hebt hervormd. Dat het een succes is, kunnen we alleen maar beamen. Dat blijkt ook heel goed uit de studie. Ik denk ook dat de resultaten eigenlijk zelfs beter waren dan destijds verhoopt.

Ik heb de studie van Vlerick en Universiteit Gent niet alleen heel goed gelezen, ik heb die ook bij de hand en ik heb op basis van uw antwoord een en ander aangevinkt. U volgt de suggestie of aanbeveling van de studie voor de nood aan grotere ARKIV-fondsen. Ik zie ook een aanbeveling om de erkenningen in de tijd te spreiden. Ook dat hebt u daarnet gezegd. Ik zie ook een aanbeveling voor meer sectorspecifieke fondsen en een aanbeveling in verband met geografische diversificatie. Mag ik aannemen dat u niet alle aanbevelingen hebt overgenomen? En mag ik u vragen of u nog van plan bent om eventuele bijstellingen te doen op dat vlak?

Ik heb voldoende antwoord gekregen op mijn vraag over de garanties van het eerste en het tweede fonds. Mijn vraag is dus of u van plan bent om nog bijstellingen te doen om volledig te beantwoorden aan de adviezen en aanbevelingen van de studie van de Universiteit Gent of dat u eerst wilt afwachten wat de resultaten zullen zijn van het uitrollen van het nieuwe systeem?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy (CD&V): U hebt geen cijfers gegeven over de exit. Ik vroeg me het volgende af. Als men onder de nieuwe ESR-richtlijnen bij een exit een winst of een verlies boekt, komt dat dan op de lopende rekening of niet?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Ik had dezelfde opmerking als de heer Van Rompuy. De heer Lantmeeters zegt dat hij antwoorden heeft gekregen op zijn vragen over de garanties. Misschien heb ik die gemist, en de heer Van Rompuy ook. We lopen natuurlijk een beetje het risico dat zaken waarbij men meer waarden boekt, sneller aanleiding geven tot een exit. Op het einde blijven we dan zitten met zaken waarvan de exit wat moeilijker is. Er moet immers een bittere pil worden geslikt, alles kan nu eenmaal niet succesvol zijn. Het lijkt me nuttig om te bekijken hoe het daarmee zit.

Het antwoord op de laatste vraag lijkt me logisch, maar ik zal de minister erop laten antwoorden.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik denk dat u soms geluk hebt dat ik al eens andere posten heb bekleed. Ik neem hier een risico. Uiteraard heb ik over de begroting wel wat kennis uit een of andere vorige job. Ik zal u zeggen wat ik denk dat het antwoord is, maar u mag me er niet op afrekenen.

U vroeg naar het aantal exits. Op 31 december 2014 ontving het ARKimedesfonds één exit voor 34,3 miljoen euro aan exitinkomsten van ARKIV's. Ook in 2015 zijn er al enkele geweest, maar daar ken ik op dit moment het bedrag niet van.

U vroeg ook naar de andere aanbevelingen, mijnheer Lantmeeters. De situatie is dat niet ik het fonds zal hervormen, maar dat ik aan de PMV voorstel om de studie van Vlerick en de Universiteit Gent te bekijken. Ik heb er een aantal aangevinkt die ik zelf zeker de moeite waard vind en waarvan ik weet dat de PMV ermee bezig is. Ik laat het echter over aan het management om er beslissingen over te nemen. Het is ook juist dat het management dat doet.

Dan was er de vraag over de ESR-matige aanrekening. Naar mijn persoonlijke mening is het ESR-8-kapitaal. Dat betekent dat het buiten de begroting zit en dat

ook de terugname van het kapitaal buiten de begroting zit. Het enige waar ik aan twijfel, is wat er gebeurt als de waarborg moet worden ingezet. Ik denk dat die wel binnen de begroting zit en dus geen ESR-8 is. Het is geen kapitaal meer, maar een waarborg die uitgewonnen wordt. Ik denk even terug aan een heel moeilijke periode toen we een heel zware waarborg hebben moeten laten uitwinnen – om de Gemeentelijke Holding niet te noemen. Dat gebeurde zeker op de begroting, het gaf direct een effect op het resultaat. Als het om kapitaalverlies of kapitaalwinst gaat en er hangen geen waarborgen aan vast, dan is het mijns inziens ESR-8. Ik stel voor dat u dit laatste aan de minister van Begroting vraagt. Die zal uw vraag met veel allure kunnen beantwoorden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's) – 2044 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Voorzitter, minister, ik heb ondertussen al een beetje voorkennis verworven. U hebt hier al voor een deel naar verwezen in een antwoord op vragen van collega Bothuyne en anderen. Ik zal mijn inleiding bijzonder kort houden, uw vaststelling van daarnet in gedachten dat naarmate de tijd vordert, het allemaal wat makkelijker gaat. Ik hoop dat het verkrijgen van een antwoord van u dan ook per uur in de positieve zin evolueert.

Er is al eerder, zowel in het regeerakkoord als in de debatten over het Banenpact, gezegd dat we naar een nieuw PWA-systeem (plaatselijk werkgelegenheidsagentschap) moeten gaan, gekoppeld aan allerlei zaken met betrekking tot de activering, artikel 60, enzovoort. In essentie gaat mijn vraag daar niet over, mijn vraag gaat vooral over de beheerstructuur erachter. Vooral diegenen die vandaag in de praktijk instaan voor het runnen van het PWA-vehikel staan voor een heel grote omvorming.

U verstuurde onlangs een brief waarin stond dat per 1 januari 2016 het personeel wordt overgenomen door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). Dat zet de vraag naar die beheeragentschappen echt op scherp. We zijn begin mei. 1 januari 2016 zal er heel snel zijn. Ik snap dat u zegt dat er een aantal overgangsmatregelen zijn. Maar mijn heel concrete vraag is wat die PWA's de komende weken en maanden eigenlijk moeten doen bij wijze van bewarende maatregel om correct met die transitie om te springen. Welke juridische, beheersmatige en financiële stappen moeten zij zetten? Zij hebben ook te maken met een sociaal passief en met reserves. Ik heb begrepen dat ongeacht de overgangsmatregel het personeel wel op 1 januari overgaat. Dat zet dat debat toch scherper, zeker als het gaat over de dienstenchequeondernemingen.

Als u een nieuw kader maakt voor de PWA's en de PWA-werknemers in de enge zin van het woord, dan is diezelfde transitie er niet voor de PWA-dienstenchequebedrijven. Moeten die worden overgenomen? Zal de VDAB ze overnemen? Dat lijkt mij nogal moeilijk. Hoe zal men het beheer van die dienstenchequeondernemingen kunnen overnemen?

De vraag over de reserves heb ik gesteld.

Het PWA is vandaag een tripartiet forum waar op het lokale niveau de sociale partners en lokale bestuurders elkaar vinden om werk te maken van een lokaal

arbeidsmarktbeleid. Is het de bedoeling dat dit ophoudt? Ziet u daar alternatieven? Deze voormiddag had u het over het operationaliseren. Daar moest de vraagsteller het mee doen. Ik snap dat u niet kunt voorlezen uit een nog niet goedgekeurde conceptnota, maar het moet toch mogelijk zijn om de richting aan te geven als het gaat over de beheersmaatregelen die deze mensen moeten nemen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Door de vragen die vanmorgen werden gesteld en de verwijzing die ik had, heb ik het antwoord eigenlijk al gegeven aan de heer Bothuyne, mevrouw Claes en nog anderen. Ik wil mij daarvoor excuseren, maar ik kon niet anders. Ik vat dus kort samen, en ik stel dan voor dat u voor meer details het verslag leest. Dan kunt u eventueel nog bijkomende vragen stellen.

Het is belangrijk dat je een aantal zaken met kennis van zaken doet. We hebben daarvoor heel wat werk: op de planken en ook al uitgevoerd. Ik heb alles opgesomd. Ik noem er een: de VIONA-studie 'Het PWA-stelsel in kaart gebracht'. Maar er zijn nog andere aspecten, onder meer vanuit de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA). Ik heb gewacht op de sociale partners om de conceptnota te schrijven. Ik heb ze niet gekregen, ik ben ze nu zelf aan het schrijven. Ik ga ervan uit dat ik die voor het zomerreces aan de Vlaamse Regering kan voorleggen en dat ze de basis wordt van de hervorming van de PWA's en de andere. Na de goedkeuring van de conceptnota kunnen we voortwerken naar de hervorming met een tijdspad, de operationalisering, enzovoort. Alle elementen die u hebt aangebracht, zullen dan ook moeten worden uitgerold of voorgesteld.

In afwachting blijft de bestaande regelgeving gelden. De huidige werking van de PWA's en van de PWA-stelsels blijft ongewijzigd.

Samengevat komt het erop neer dat we voor de zomer van dit jaar een conceptnota zullen opstellen. Hierin zal met betrekking tot alle elementen een tijdspad worden opgenomen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister, aangezien ik uw antwoord al had zien aankomen, heb ik al vermeld dat u niet uit de conceptnota kunt citeren. Een aantal vragen worden echter vanuit een andere invalshoek beantwoord.

Ik denk hierbij aan de VDAB, die in beeld komt om het personeel over te nemen. Ik ga ervan uit dat het om de PWA-beambten gaat. Ik denk heel concreet aan de dienstenchequeondernemingen die hieraan verbonden zijn. Tenzij u nu het tegendeel zou beweren, lijkt dit me niet tot de kerntaken van de VDAB te behoren. Als het vehikel van het PWA als agentschap verdwijnt, moet een overname en omkadering worden gezocht.

We zouden kunnen redeneren dat de markt dit wel zal overnemen. Als de aanbieder wegvalt en de vraag constant blijft, kunnen die mensen, bij wijze van spreken, in een andere dienstenchequeonderneming terecht. Dat is een optie. Wat de continuïteit en dergelijke betreft, lijkt deze optie me echter niet zo goed.

Ik zou ervoor willen pleiten die mensen zo snel mogelijk een degelijk antwoord te geven. Moet een overnamestrategie worden bepaald? Gaat het om een externe overname? Kunnen steden, gemeenten of OCMW's die agentschappen overnemen? Kunnen ze hiervoor desgevallend hiervoor een beroep doen op de activa? Dat zijn technische vragen die verder gaan dan een conceptnota over de toekomst van de PWA's als arbeidsmarktmaatregel. Als we naar andere zaken kijken, lijken die vragen zichzelf te beantwoorden. Ik vermoed dat u me nu niet zult antwoorden dat de VDAB hier in de toekomst voor zal instaan.

Minister Philippe Muyters: Ik kan nu gewoon herhalen wat ik daarnet al heb geantwoord. Volgens mij moeten we eerst weten waar we heen gaan. Om te weten hoe het er in de toekomst zal uitzien, moeten we eerst over een conceptnota beschikken. Vervolgens moeten we bepalen welke hervormingen nodig zijn, hoe de inkanteling in de VDAB moet gebeuren en hoe we met betrekking tot alle net aangehaalde elementen een tijdspad moeten opstellen.

Ik heb nooit verklaard dat het nieuwe stelsel vanaf 1 januari 2016 volledig zal worden uitgevoerd. Dat heb ik deze voormiddag nog eens herhaald. Ik heb altijd verklaard dat we met een nieuw stelsel zullen starten. Dat kan een jaar of langer duren. Dat zullen we nog zien.

Er komt een conceptnota. Vervolgens komt er een tijdspad. In dat verband zullen we beslissen wat tegen welke datum moet gebeuren en wat op welke manier moet gebeuren. Dan zullen we ook praktische oplossingen naar voren schuiven. Meer kan en zal ik daar nu niet over zeggen.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister, u hebt natuurlijk al iets geantwoord. In een brief hebt u verklaard dat het personeel naar de VDAB overgaat. Dat is een oriënterende maatregel. Dit heeft consequenties voor de aansturing en het praktisch beheer van die agentschappen. Als die mensen voor de VDAB werken, vermoed ik dat ze niet onmiddellijk een dienstencheque-onderneming zullen uitbaten. Dat doen ze nu in heel wat steden en gemeenten echter wel. Het lijkt me evident dat hierover ongerustheid ontstaat.

U hebt verklaard dat de conceptnota tegen de zomer van dit jaar klaar zal zijn. Ik vind dat onevenwichtig. U had uw brief op een andere manier moeten stofferen of verwijzingen maken. Nu zullen we tot de zomer onzekerheid kennen. We zullen u op dat ogenblik opnieuw vragen stellen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.